

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 ביוני 2012

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 באוגוסט 2012, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק מסד בע"מ לתקופה ינואר-יוני 2012.

להלן הפרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

ההתפתחות הכלכלית והפיננסית

הפעילות הכלכלית במשק

המשק הישראלי מצוי מזה כשנה בצמיחה מואטת בשיעור שנתי של כ-0.3%. האומדן המעודכן לרבעון הראשון של שנת 2012 מצביע על צמיחה של 2.9% בשיעור שנתי בתמ"ג ו-2.6% בתמ"ג העסקי. זאת, לעומת 3.1% בתמ"ג ברבעון האחרון של שנת 2011 ו-3.6% בתמ"ג העסקי. על פי אומדני חטיבת המחקר בבנק ישראל, ברבעון השני של שנת 2012 קצב הצמיחה במשק דומה לזה שברבעון הראשון - כ-2.7%. התחזית לכל שנת 2012 (בהשוואה לשנת 2011) עדיין עומדת על צמיחה בשיעור של 3.1%, לעומת 4.7% בשנת 2011. זה עדיין שיעור צמיחה סביר, שמשמעותו גם גידול בתוצר לנפש בשיעור של למעלה מ-1%.

הצריכה הפרטית עלתה ברבעון הראשון של השנה ב-3.7%, לאחר עלייה של 0.2% בלבד ברבעון האחרון של 2011. ההשקעות בנכסים קבועים עלו ב-7.3% לאחר 6.9% ברבעון האחרון של 2011, אך יצוא הסחורות והשירותים גדל ב-1.6% בלבד, לאחר שברבעון האחרון של 2011 הוא אף ירד ב-5.4% בשיעור שנתי. הנתונים מצביעים על כך, שמוקד ההאטה הוא בסקטור היצוא, על רקע מגמות הכלכליות השליליות בכלכלה העולמית.

נתוני החשבונות הלאומיים והאינדיקטורים הכלכליים השונים, כאמור לעיל, אמנם הצביעו על התייצבות בקצב הצמיחה המואט במחצית הראשונה של שנת 2012. עם זאת, החששות להחרפה במגמות הכלכליות השליליות בעולם במחצית השנייה של השנה, עלולים להביא להאטה נוספת בקצב הצמיחה של המשק כבר בשנת 2012, אל מתחת לרמה של כ-3% בשיעור שנתי. מגמות אלו ודאי גם תשפיענה על נתוני הצמיחה בשנת 2013 של המשק הישראלי, שבשלב זה נראים כדומים לנתוני שנת 2012.

שוק העבודה

נתוני שוק העבודה החלו להיות מושפעים ממגמות ההאטה בפעילות הכלכלית. שיעור האבטלה ביוני 2012 עלה ל-7.2% ומזה מספר חודשים נמצא במגמת עלייה. עם זאת, שיעור האבטלה בישראל עדיין נמוך בהשוואה לנתונים בעולם ואף בהשוואה לשיעורי האבטלה ששררו בישראל בשנים האחרונות, כך למשל, במשבר הכלכלי הקודם בשנת 2009 שיעור האבטלה ברבעון השני של אותה שנה הגיע ל-9.9% (על בסיס אותה הגדרה של שיעור האבטלה). כמו כן, במקביל לגידול בשיעור האבטלה, יש דווקא מגמות גידול במספר המועסקים במשק, בפרט בשירותים הציבוריים, ברבעון השני של השנה וכן עלייה בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה.

תקציב המדינה

ההאטה הכלכלית כמובן משפיעה על תקבולי הממשלה ממסים. במחצית הראשונה של השנה היה קיפאון בהכנסות ממסים במונחים ריאליים בהשוואה לאשתקד. במקביל, גדלו הוצאות הממשלה. התוצאה היא גידול בגרעון במונחי תוצר, מעבר להנחות בתקציב.

הגידול בהוצאות נובע, במידה רבה, מיישום חלקי של המלצת ועדת טרכטנברג על ידי הממשלה. בהסתכלות על כל שנת 2012 צפוי גידול ניכר בגרעון עד לכדי 3.7%-4.0% מהתוצר, כשהוא מושפע מהמשך הצמיחה המואטת במשק מחד גיסא, ומאידך גידול נוסף בהתחייבויות הממשלה הנובע מהסכמי שכר ומההוצאות הביטחוניות. חבילת הצעדים בתקציב שקיבלה הממשלה בסוף יולי, שבמרכזה העלאת מיסים, לא תשנה משמעותית את גידול הגרעון בשנת 2012 ומטרתה בעיקר ליצור בסיס להתמודדות עם הגרעון הגדול בתקציב הצפוי בשנת 2013, בהנחה שאין האצה של ממש בקצב הצמיחה של המשק. בעיקר מצפה הממשלה לשפר את האמינות שנותנים המשקיעים במדיניות הפיסקאלית. יעד הגרעון בתקציב החדש שקבעה הממשלה לשנת 2013 הוא 3.0% במונחי תוצר, גרעון שהממשלה לא תוכל לעמוד בו בשיעורי הצמיחה הקיימים ובמחויבויות שקיבלה על עצמה הממשלה, כולל השפעת חבילת הצעדים האחרונה עליה החליטה הממשלה.

שער החליפין

לאחר מספר שנים של עודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים, חוזרת ישראל בשנת 2012 למצב של גרעון בחשבון השוטף. גם בתחום זה ניכרים השפעות ההאטה הכלכלית העולמית וירידה בהיקף הסחר העולמי. כל אלו גורמים לירידה ביצוא הסחורות של ישראל, ששיעורה גבוה מהירידה המתונה המסתמנת ביבוא הסחורות. הגרעון המסחרי במחצית הראשונה של השנה גדל ב- 54% והגרעון בחשבון השוטף כולו הוא כ-2.8% מהתוצר ברבעון הראשון של השנה והערכה להיקף גרעון דומה ברבעון השני של השנה. הגרעון בחשבון השוטף גורם לפיחות בשער השקל. ברבעון השני של השנה פוחת השקל לעומת סל המטבעות ב-2.5% וב-5.6% לעומת הדולר. לעומת זאת, על רקע היחלשות היורו בעולם, יוסף השקל לעומת היורו ברבעון השני של השנה ב-0.4% כוחות נוספים הפועלים בשוק המט"ח:

- המשך השקעות ריאליות של זרים במשק הישראלי, במיוחד בסקטור הטכנולוגיה בהיקף של 3.5 מיליארד דולר בתקופה ינואר - מאי 2012.
- ירידה בהשקעות פיננסיות של זרים בישראל, בעיקר בשוק המכ"מ על רקע הטלת מס רווחי הון.
- עלייה השנה בחשיפה של גופים מוסדיים ישראליים למט"ח.
- ירידה בריבית בנק ישראל הפועלת לירידה של השקעות פיננסיות זרות בישראל.

אינפלציה וריבית

תקופת ההאטה בקצב הצמיחה מתאפיינת גם בהאטה בקצב האינפלציה. ב-12 החודשים המסתיימים ביוני 2012 הייתה האינפלציה בשיעור של 1.0% בלבד. ב-12 החודשים שהסתיימו במרס 2012 עוד עמדה האינפלציה על 1.9%. גם ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה נמוכות יחסית ועומדות על כ-2.1%. ציפיות אלו מושפעות מהעלאות המיסים הצפויות שאמורות להביא לעלייה חד פעמית של המדדים הקרובים. לאחר עליית המיסים (העקיפים בעיקר) צפויה התמתנות נוספת בציפיות האינפלציה. גם בסעיף הדיור במדד מסתמנת האטה בקצב העלייה, אף שהוא עדיין גבוה מקצב עליית המדד הכללי. ההתפתחויות הריאליות כמובן תומכות בהאטה באינפלציה - התמתנות בביקושים המקומיים, קיפאון בשכר הריאלי ומגמת עלייה בשיעור האבטלה. מאז אוקטובר 2011 נמצאת ריבית בנק ישראל בירידה, שכבר הצטברה ל-1% שלם. הורדת הריבית נועדה לתמוך בפעילות הכלכלית בתקופת ההתמתנות בצמיחה, אך ספק רב אם בכוחה של ירידת הריבית לעמוד בפני ההשפעות השליליות של הכלכלה הגלובלית. הפחתות נוספות בריבית בנק ישראל צפויות רק במידה ותחול האטה משמעותית נוספת בפעילות הכלכלית ו/או ירידה ניכרת באינפלציה, בעיקר על רקע ירידה אפשרית במחירי הדירות. יש גם להניח, שהחלטות בנק ישראל לגבי הריבית תושפעה גם מגודלו של הגרעון בתקציב הממשלה, גרעון שככל שהוא גדל פועל לעליית הריבית במשק. תחזית חטיבת המחקר בבנק ישראל היא, שעד סוף שנת 2013 לא יחול שינוי ברמת ריבית בנק ישראל הנוכחית.

סביבה גלובלית

ברבעון השני של 2012 התרבו האינדיקטורים המעידים על האטה בפעילות הכלכלית הגלובלית. רוב המדינות מדווחות על ירידה בהזמנות בתעשייה, כולל ארה"ב, סין ורוב מדינות אירופה. בארה"ב מסתמנים נתוני תעסוקה מאכזבים זה מספר חודשים ושיעור האבטלה התייצב על 8.2% בחודש יוני. לאחר צמיחה של 1.9% ברבעון הצמיחה התמתנה ברבעון השני ל-1.5%. יחד עם זאת, בארה"ב מסתמנת התייצבות ואף התרחבות מסוימת בשוק הנדל"ן. באירופה משבר החוב ממשיך להתגלגל ללא פתרון כולל באופק. בחודש יוני היציבות של בנקים הספרדיים הייתה במוקד הדאגות ומנהיגי אירופה הסכימו על מתן סיוע ישיר למגזר זה בהיקף של 100 מיליארד יורו והתקדמו לקראת איחוד בפיקוח על מערכת הבנקאות באירופה. בנוסף, ספרד הכריזה על קיצוץ נוסף של 65 מיליארד יורו כדי לשפר את האמינות הפיסקאלית לאחר אי עמידה ביעד הגרעון. העצבנות בשוקי ההון נמשכה בחודש יולי כאשר התעוררה בעיית החובות הענקיים של המחוזות הספרדיים. בנוסף, קרן המטבע והקהילה האירופית איימו לא להעביר סיוע נוסף ליוון, זאת לאחר שממשלת יוון החדשה נמנעת מלבצע קיצוץ תקציבי נוסף. באירופה שיעור האבטלה עלה ל-11.1% בחודש יוני. בסין הצמיחה ירדה ל-7.6% ברבעון השני לעומת 8.1% ברבעון א', ירידה אשר הביאה לשתי הורדות ריבית בחודש האחרון. מסתמנת התמתנות בפעילות במדינות מתפתחות מובילות אחרות כגון ברזיל והודו. קיים חשש להאטה בצמיחה הגלובלית גם בשנה הבאה, זאת לאור קיצוצי התקציב גם באירופה וכנראה גם בארה"ב (לאחר הבחירות). קרן המטבע הורידה את תחזית הצמיחה הגלובלית לשנת 2012 ל-3.5% (מ-3.6%), ובשנת 2013 ל-3.9% (מ-4.1%) אך רבים טוענים שעדיין מדובר בהערכה אופטימית מדי.

שוקי ההון

ברבעון השני שוקי ההון בעולם אופיינו על ידי ירידות חדות, זאת על רקע אי וודאות סביב השלכות הבחירות בצרפת וביוון בחודש אפריל. אמנם הניצחון של הולאנד (המנהיג הסוציאליסטי) בצרפת היה צפוי, השווקים הופתעו מתוצאות הבחירות ביוון וההתנגדות של הבוחרים להמשך מדיניות הצנע, אשר מהווה תנאי להמשך קבלת סיוע אירופי. אי וודאות לגבי עתידה של אירופה וסימני חולשה בארה"ב ובסין תמכו בירידות שערים. ברבעון השני מדד ה-S&P ירד ב-3.1% ומדד מניות אירופה היורו סטוק ירד ב-8.6%. מדד תל אביב 25 ירד ב-6.0% תל אביב 75 ירד ב-9.9%. מדד מניות הבנקים ירד בשיעור חד של 15.9%. למעשה, שוק המניות בישראל סבל גם ממגמת הירידות בחו"ל, וגם מחשש לפגיעה ברווחיות הפירמות כתוצאות ממגבלות רגולטוריות (וועדת הריכוזיות, פתיחת שוק הסלולר לתחרות ועוד), דבר אשר התבטא גם בירידה במחזורי המסחר. מדד האג"ח הקונצרני הצמוד ירד במהלך הרבעון בשיעור של 2.7% לעומת עלייה באג"ח הממשלתי הצמוד בשיעור של 1.3%. העלייה בפרמיית הסיכון באג"ח הקונצרני נובעת מעלייה באי וודאות הכלכלית וחשש להסדרי חוב במספר חברות החזקה. ברבעון השני שוק האג"ח הממשלתי הגיב בחיוב להורדת ריבית על ידי בנק ישראל בסוף חודש יוני וציפייה להמשך הורדת ריבית בחודשים הקרובים. בנוסף, האפיקים הארוכים בישראל נהנו מירידה בתשואות הארוכות (10 שנים) בארה"ב מ-2.2% בתחילת הרבעון ל-1.6% בסופו, מגמה אשר נמשכה בתחילת הרבעון השלישי. התשואה בשחר המקביל (0122) ירדה במהלך הרבעון השני מ-4.7% ל-4.3%, זאת למרות החשש לעלייה בגרעון הממשלתי ולגידול בהנפקות של הממשלה.

אינפלציה ושער חליפין

לשנת	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2011	2012	2011	2012	
		באחוזים			
	2.6	1.3	1.3	1.3	שיעור עליית מדד המחירים ה"דוע"
	7.7	2.7	(1.9)	5.6	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
	7.3	4.1	(2.4)	3.3	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
	4.2	(0.1)	(0.1)	(0.4)	שיעור (ירידת) עליית שער האירו

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

התפתחויות עסקיות בבנק במחצית הראשונה של שנת 2012

רווח ורווחיות

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח הפסד (ראה באור 1.ה.1 לתמצית הדוחות הכספיים) בוצעו סיווגים מחדש בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 וכן בדוחות לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

בהתאם לכך, הנתונים המתייחסים לתקופות קודמות וההסברים לשינויים הינם לאחר ביצוע ההתאמות הנדרשות בשינוי ההוראות.

רווח נקי של הבנק הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 20.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 16.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 21.8%.

הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2012 הסתכם ב- 9.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 7.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 40.0%.

להלן פירוט עיקרי השינויים בסעיפי הרווח והפסד בששת החודשים הראשונים של שנת 2012, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך 4.3 מיליוני ש"ח.
- גידול בהכנסות שאינן מריבית בסך 1.5 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 1.6 מיליוני ש"ח.

הגידול ברווח קוזז על ידי:

- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 1.8 מיליוני ש"ח.
- גידול בהפרשה למיסים על הרווח בסך 2.0 מיליוני ש"ח.

התשואה נטו על ההון בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב- 10.7% בחישוב שנתי, בהשוואה ל- 9.7% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 10.3% בכל שנת 2011. התשואה נטו על ההון ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמה ב- 10.4%, בהשוואה ל- 8.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים על התשואה להון במונחים שנתיים:

2011				שנת 2011	2012		תשואת הרווח הנקי
רבעון					רבעון		
ראשון	שני	שלישי	רביעי		ראשון	שני	
11.4%	8.1%	11.2%	12.5%	10.3%	11.3%	10.4%	

רווח לפני מיסים הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 31.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 26.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.5%. הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמה ב- 15.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 11.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 39.6%.

תשואת הרווח לפני מיסים להון הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 17.1% בחישוב שנתי, בהשוואה ל- 13.8% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 15.0% בכל שנת 2011. ברבעון השני של שנת 2012 הגיעה התשואה ל- 16.6% בהשוואה ל- 13.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 109.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 107.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בששת החודשים הראשונים של שנת 2012:

- הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב- 83.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 78.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5.9% הנובע בעיקר מגידול בהיקף היתרות.

- הכנסות מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים הסתכמו ב- 10.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 6.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 58.7% הנובע בעיקר מגידול בהיקף היתרות ובסביבת הריבית המוניטרית הממוצעת.

הגידול קוזז על ידי הגורמים הבאים:

- הכנסות מפקדונות בבנקים הסתכמו ב- 3.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5.7 מיליוני ש"ח, קיטון של 33.3% הנובע מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד וכן מקיטון בהיקף היתרות.
- הכנסות מאגרות חוב הסתכמו ב- 11.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 16.9 מיליוני ש"ח, קיטון של 30.2% הנובע בעיקר מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד וכן מקיטון בהיקף היתרות.

הוצאות ריבית הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 31.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 34.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.9%.
הקיטון נובע בעיקר מקיטון בהוצאות בגין פקדונות הציבור שנבע בעיקר מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הרבית הכולל - הכולל את ההשפעה של הכנסות או הוצאות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, עומד בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 על שיעור של 3.10% בהשוואה ל- 3.21% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר משחיקה במרווח הפיננסי במגזר השקלי הלא צמוד.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון:

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
שנת 2012			שנת 2011		
היקף	תרומה לרווח	היקף	היקף	תרומה לרווח	היקף
הפעילות	כולל השפעת נגזרים	הפעילות	הפעילות	כולל השפעת נגזרים	הפעילות
%	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	%
מטבע ישראלי:					
לא צמוד	82.6	73.5	87.9	69.7	94.3
צמוד למדד	11.8	2.6	3.1	2.5	3.4
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	5.6	0.9	1.1	0.9	1.2
מכשירים פיננסיים נגזרים, נטו (שאינם ALM)	-	0.2	0.2	-	-
הכנסות מימון אחרות, נטו	-	6.4	7.7	0.8	1.1
סך הכל	100.0	83.6	100.0	73.9	100.0

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
2012		2011		2012		2011	
השינוי	במיליוני ש"ח	השינוי	במיליוני ש"ח	השינוי	במיליוני ש"ח	השינוי	במיליוני ש"ח
%		%		%		%	
מגזר משקי הבית	47.8	44.9	6.5	23.8	22.8	4.4	
מגזר בנקאות פרטית	11.9	10.7	11.2	6.0	5.7	5.3	
מגזר עסקי	18.1	17.9	1.1	9.0	8.5	5.9	
סך הכל	77.8	73.5	5.9	38.8	37.0	4.9	

הוצאות בגין הפסדי אשראי נערכו בהתאם להוראת המפקח על הבנקים (ראה להלן באור 3), בהתאם למדיניות האשראי של הבנק ובהתחשב בהערכת הסיכונים בתיק האשראי והסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 3.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	2011	השינוי	2012	2011	השינוי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
(0.5)	(1.2)	58.3	0.2	(0.2)	-
2.0	2.1	(4.8)	2.9	1.5	93.3
1.5	0.9	66.7	3.1	1.3	138.5
(0.10%)	(0.29%)		0.03%	(0.03%)	
1.03%	1.22%		0.74%	0.42%	

מגזר משקי הבית
מגזר עסקי
סך הכל
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
מגזר משקי הבית
מגזר עסקי

להלן התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי (במיליוני ש"ח):

2012			2011		
חצי שנתי	רבעון שני	רבעון ראשון	חצי שנתי	רבעון שני	רבעון ראשון
3.7	2.4	1.3	3.3	2.1	1.2
(0.6)	(0.9)	0.3	(2.0)	(1.2)	(0.8)
3.1	1.5	1.6	1.3	0.9	0.4
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:					
0.23%	0.22%	0.24%	0.10%	0.14%	0.07%
0.15%	0.15%	0.16%	0.07%	0.10%	0.04%

* על בסיס שנתי

הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-74.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-72.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.5%. הכנסות הריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו ב-37.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-36.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.3%.

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-5.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד של 0.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול במימוש ניירות ערך זמינים למכירה שנזקפו לרווח והפסד. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו ב-2.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד של 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול במימוש ניירות ערך זמינים למכירה שנזקפו לרווח והפסד.

עמלות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 39.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 40.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור 1.5%.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההכנסות מעמלות בששת החודשים הראשונים של שנת 2012:

- הכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב- 6.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 7.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 9.7%.

- הכנסות מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים ומעמלות הפצה הסתכמו ב- 9.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 10.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 12.0% הנובע בעיקר מירידה בהיקף הפעילות בשוק ההון של לקוחות הבנק.

- עמלות מטיפול באשראי הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 6.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 5.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 20.0%.

ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו העמלות ב- 19.9, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההכנסות מעמלות ברבעון השני של שנת 2012:

- הכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב- 3.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 10.8%.

- הכנסות מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים ומעמלות הפצה הסתכמו ב- 4.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 5.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.0% הנובע בעיקר מירידה בהיקף הפעילות בשוק ההון של לקוחות הבנק.

- עמלות מטיפול באשראי הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 3.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 20.0%.

הכנסות אחרות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 0.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 4.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 95.0%.

ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו ההכנסות האחרות ב- 0.1 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 נובע בעיקר מהגורמים הבאים:

- הכנסות אחרות בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו בסך 2.7 מיליוני ש"ח בגין החזר הוצאות הקמה מחברת "גל" ומחברת "רשף" בעקבות פיצול קופת הגמל דפנה.

- קיטון בדמי ניהול ותפעול קופות הגמל בסך של כ- 1.0 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, שנבע בעיקר מהפסקת ניהול קופת הגמל דפנה.

הוצאות תפעוליות ואחרות בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב- 88.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 90.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1.8%.

הקיטון בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 נובע בעיקרו מהגורמים הבאים:

- הוצאות שכר הסתכמו ב- 45.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 46.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
 - אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 15.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 15.8 מיליוני ש"ח לתקופה המקבילה אשתקד. חל גידול בהוצאות המיסים העירוניים בסך 1.0 מיליוני ש"ח עקב חיובי ארנונה של רשויות מקומיות במערך הסינוף בגין שנים קודמות. לעומת זאת ישנו חיסכון בהוצאות האחזקה.
 - הוצאות אחרות בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב- 27.9 מיליוני ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.
- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות האחרות בששת החודשים הראשונים של שנת 2012:

- הוצאות מחשב הסתכמו ב- 14.3 מיליוני ש"ח לעומת 13.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.2%.
 - הוצאות שירותים מקצועיים הסתכמו ב- 2.0 מיליוני ש"ח לעומת 3.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 39.4%.
- ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות בסך 44.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 44.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.4%.
- שיעור כיסוי ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הגיע ל- 51% בהשוואה ל- 49% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים על הרווח בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב- 11.5 מיליוני ש"ח, לעומת 9.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפרשה למיסים נובע מגידול בהכנסות לפני מיסים. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל- 36.39% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 35.34%. הפער נובע בעיקרו מהשפעת שינויים בשיעור המס, מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים. לעידכוני מיסוי ראה פרק "הסכמים מהותיים, שינויי ויזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים".

התפתחויות בסעיפי המאזן

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שינוי לעומת (באחוזים)					
ליום 30 ביוני 2012	ליום 30 ביוני 2011	ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 30 ביוני 2011	ליום 31 בדצמבר 2011	שינוי לעומת (באחוזים)
סך כל המאזן	4,884.8	4,448.0	4,791.0	9.8	2.0
אשראי לציבור, נטו	2,664.1	2,407.6	2,573.1	10.7	3.5
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,498.8	998.8	1,438.5	50.1	4.2
ניירות ערך	630.0	940.7	682.6	(33.0)	(7.7)
פקדונות הציבור	4,052.8	3,618.8	3,967.9	12.0	2.1
הון	397.8	352.1	375.3	13.0	6.0

אשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2012 הסתכם ב- 2,664.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2,573.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 3.5%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 30 ביוני 2012 ב- 349 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 346 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

יתרה ליום						חלק המגזר מסך האשראי
30.6.12	31.12.11	השינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב- %	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב- %	
מטבעי ישראלי	2,437.3	2,350.8	86.5	3.7	91.5	91.4
- לא צמוד	223.0	219.1	3.9	1.8	8.4	8.5
- צמוד למדד	3.8	3.2	0.6	18.8	0.1	0.1
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	2,664.1	2,573.1	91.0	3.5	100.0	100.0
סך הכל						

השקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 30 ביוני 2012 ב- 630.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 682.6 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011. בתקופה זאת חלה עליה בשווי ההון של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 9.0 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 5.3 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך	
31.12.11	30.6.12	31.12.11	30.6.12
במיליוני ש"ח		ב- %	
587.8	654.4	93.3	95.8
16.2	0.1	2.6	-
26.0	28.1	4.1	4.2
630.0	682.6	100.0	100.0
סך הכל			

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

יתרה ליום		חלק המגזר מסך ניירות הערך	
31.12.11	30.6.12	31.12.11	30.6.12
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
ב- %		ב- %	
387.4	390.4	61.5	57.2
228.2	278.4	36.2	40.8
14.4	13.8	2.3	2.0
630.0	682.6	100.0	100.0
סך הכל			

להלן פירוט ניירות הערך לפי האופן בו נקבע השווי ההוגן של ניירות הערך (במיליוני ש"ח) (ראה גם באור 8א):

30 ביוני 2011			30 ביוני 2012		
מדידות שווי הוגן			מדידות שווי הוגן		
המשתמשות ב -			ב -		
יתרה	מחירים	נתונים נצפים	יתרה	מחירים	נתונים נצפים
מאזנית *	מאזנית *	מאזנית *	מאזנית *	מאזנית *	מאזנית *
	בשוק פעיל	בשוק פעיל		בשוק פעיל	בשוק פעיל
	(רמה 1)	(רמה 2)		(רמה 1)	(רמה 2)

א. נכסים

587.8	-	587.8	840.9	840.9	840.9
16.2	-	16.2	4.9	4.9	4.9
4.8	16.1	20.9	22.5	6.8	29.3
608.8	16.1	624.9	875.1	852.6	22.5
-	-	-	60.5	60.5	-
-	-	-	60.5	60.5	-
608.8	16.1	624.9	913.1	913.1	22.5
935.6	22.5	935.6	935.6	935.6	22.5
סך כל ניירות הערך הנמדדים לפי שווי הוגן					

* לא כולל ניירות ערך בתיק לפדיון בסך 5.1 מיליוני ש"ח ו- 5.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה, המוצגים לפי העלות המופחתת.

31 בדצמבר 2011

מדידות שווי הוגן המשתמשות		
ב -		
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	יתרה מאזנית *

א. נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:			
איגרות חוב של ממשלת ישראל	639.3	13.8	653.1
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	0.1	-	0.1
איגרות חוב של אחרים בישראל	5.0	18.0	23.0
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	644.4	31.8	676.2
ניירות ערך למסחר:			
איגרות חוב של ממשלת ישראל	1.3	-	1.3
סך הכל ניירות ערך למסחר	1.3	-	1.3
סך כל ניירות הערך הנמדדים לפי שווי הוגן	645.7	31.8	677.5

* לא כולל ניירות ערך בתיק לפדיון בסך 5.1 מיליוני ש"ח, המוצגים לפי העלות המופחתת.

** מדידות שווי הוגן:

רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
רמה 2 - מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.

מדיניות הבנק בנושא ירידת ערך - הבנק בוחן מעת לעת באם חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בהשקעות שלו בניירות ערך. בחינה זאת מתבצעת בהתקיים סממנים, אשר יש בהם כדי להצביע על האפשרות כי ערכן של ההשקעות נפגם, לרבות:

- משך הזמן בו השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו.
- שיעור ירידת השווי ההוגן של נייר הערך ביחס לעלותו.
- היקף הבטחונות המגבים את נייר הערך וחיזוקי האשראי שתומכים בו.
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך עד להשבה (Recovery) חזויה של השווי ההוגן של נייר הערך.

ה. דירוג האשראי של נייר הערך לרבות שינוי בדירוג שחל לאחר תאריך המאזן.

בהתאם להוראות, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוחות לציבור או שיש כוונה למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין מועד רכישתה לבין מועד פרסום הדוחות הכספיים.
- איגרת חוב שלאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית (לרבות איגרת חוב שהונפקה על ידי לווה אשר סווג על ידי הבנק לאחר רכישת איגרת חוב בעייתית)

- איגרת חוב אשר חל כשל בתשלום לאחר רכישתה.
- נייר ערך אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות.
- ההפחתות להתאמת ערך השקעות אלה, אשר להערכת ההנהלה מתבססת על בחינת מכלול ההיבטים הרלוונטיים ומתן המשקל הראוי להם ואשר אינן בעלות אופי זמני, נזקפות לרווח והפסד.
- בנוסף בוחן הבנק שיקולים נוספים:
- ניתוח פרטני של ההשקעות ששווין ההוגן נמוך באופן משמעותי מעלותן המופחתת.
- דיון בעובדות המקרה, כולל הערכה של הגורמים או המצבים העשויים לגרום להשקעה מסוימת להיות מסווגת כבעלת ירידת ערך שאינה זמנית, או אשר לא תומכים בסיווג ההשקעה כבעלת ירידת ערך זמנית.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

להלן פירוט ירידת ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה לפי שיעור ירידה ולפי טווחים של משך הזמן (במיליוני ש"ח):

שיעור ירידה	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
איגרות חוב קונצרניות עד 3%	(0.1)	-	-	(0.1)	(0.2)
איגרות חוב ממשלתיות עד 2%	-	-	-	(4.2)	(4.2)
סך הכל	(0.1)	-	-	(4.3)	(4.4)

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2012 הסתכמו ב-4,052.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3,967.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 2.1%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

יתרה ליום 30 ביוני			חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום 30 ביוני		
2012	2011	שינוי	2012	2011	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	%
3,218.1	2,824.7	393.4	79.4	78.0	78.0
571.4	563.7	7.7	14.1	15.6	15.6
263.3	230.4	32.9	6.5	6.4	6.4
4,052.8	3,618.8	434.0	100.0	100.0	100.0

מטבע ישראלי:

לא צמוד*

צמוד למדד*

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

סך הכל

* כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד במסלול השקלי בסך 48.0 ו-47.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה ובמסלול המדדי בסך 39.3 ו-65.4 מיליוני ש"ח בהתאמה, המוצגים לפי המסלול הגובר.

הון ליום 30 ביוני 2012 הסתכם ב-397.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-375.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 6.0%. הגידול בהון נבע בעיקרו מרווח בסך 20.1 מיליוני ש"ח ומגידול בסך של 2.4 מיליוני ש"ח ביתרת ההתאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

יחס הון למאזן ליום 30 ביוני 2012 הגיע ל-8.1% לעומת 7.8% ביום 31 בדצמבר 2011.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון הגיע ל-14.19% לעומת 13.72% ביום 31 בדצמבר 2011.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

השינוי ב-	31.12.11	30.6.12	
9.6	2,496	2,735	בתיקי ניירות ערך

תפעול קופות גמל - שירותי התפעול של קופות הגמל ניתנים החל מהרבעון השני של שנת 2010, באמצעות חברת האם. תמורת שירותי תפעול אלה רשם הבנק הכנסה נטו בסך 0.1 מיליוני ש"ח. הסכם לשירותי תפעול נמצא בשלבי גיבוש ונכון ליום פרסום הדוחות הכספיים טרם נחתם.

תאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

הבנק פועל בישראל במריבית תחומי הבנקאות ומספק מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו. פעילות הבנק מתבצעת באמצעות 3 מגזרי פעילות עיקריים:

(א) המגזרים הבנקאיים - מתחלקים למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. מגזרים אלה עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי, תוך התמקדות במשקי בית, מקבלי משכורת עם התמחות מיוחדת באוכלוסית עובדי ההוראה ומוסדות חינוך:

1. **מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי)** - מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית.

2. **מגזר הבנקאות הפרטית** - הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות

הבנקאות הפרטית, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבון.

- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה

3. **מגזר עסקי** - מספק מגוון של שירותי בנקאות לעסקים וחברות. לקוחות אלה מקבלים את השירות ביחידות מובדלות בסניף, אשר מקבלות תמיכה מקצועית מהנהלה הראשית על ידי רפרנטים מקצועיים יעודיים המתמחים בלקוחות עסקיים.

(ב) מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים - המגזר עסק בתחום המוצרים הפיננסיים החוץ מאזניים: קופות תגמולים ופיצויים, קרנות השתלמות וקרנות נאמנות. נכון לתאריך הדוחות מגזר זה אינו נושא הכנסה מהותית ומתופעל על ידי חברת האם.

(ג) מגזר ניהול פיננסי - הכולל פעילות בנוסטרו של הבנק, פעילות בנגזרים הפיננסיים וניהול החשיפות.

חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות וניתוח התוצאות העסקיות של הבנק.

כללי החשבונאות שיושמו בהצגת תוצאות הפעילות של מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק הינם אלה המתוארים בבאור 2 לדוחות הכספיים השנתיים. להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כולל את המרווח שבין הריבית המתקבלת או המשתלמת ללקוח המגזר לבין העלות השולית של מקורות הבנק וכן הריבית התיאורטית על ההון המיוחס למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - ההוצאות בגין הפסדי אשראי נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות - מיוחס למגזר על פי יחס עלות השכר הישיר.

מיסים על הכנסה - ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי.

תשואה להון - כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר.

הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון.

נכסי הסיכון - כוללים נכסי סיכון אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי וסך הנכסים לפי מגזרי פעילות:

לששת החודשים שהסתיימו			לשלושת החודשים שהסתיימו		
ביום 30 ביוני			ביום 30 ביוני		
2011*	2012	השינוי ב-%	2011*	2012	השינוי ב-%
א. סך ההכנסות					
31.3	33.0	5%	62.8	66.0	5%
12.6	12.0	(5%)	23.5	23.9	2%
12.9	13.8	7%	27.4	27.8	2%
0.2	-	-	4.1	-	-
(0.1)	2.9	-	(0.3)	5.6	-
56.9	61.7	8%	117.5	123.3	5%
ב. הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(1.2)	(0.5)	-	(0.2)	0.2	-
2.1	2.0	(5%)	1.5	2.9	93%
0.9	1.5	67%	1.3	3.1	139%
ג. רווח (הפסד) נקי					
5.1	5.6	10%	9.5	11.0	16%
1.3	1.6	23%	2.7	3.2	19%
0.7	1.0	43%	3.9	3.2	(18%)
0.4	-	-	1.5	-	-
(0.5)	1.6	-	(1.1)	2.7	-
7.0	9.8	40%	16.5	20.1	22%
ד. יתרות מאזניות ממוצעות:					
1,363.8	1,540.4	13%	1,359.8	1,531.5	13%
158.6	191.6	21%	161.3	178.1	10%
891.5	929.1	4%	888.3	936.5	5%
1,997.9	2,187.2	10%	1,970.1	2,164.9	10%
4,411.8	4,848.3	10%	4,379.5	4,811.0	10%

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

מגזר משקי הבית

מבנה המגזר

מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי) מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים ושש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים: אינטרנט, "Call Center" ושירות SMS בטלפון סלולרי.

המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ומוצרי הון הכוללים השקעה בקרנות נאמנות והשקעה בניירות ערך.

פעילות המשכנתאות של לקוחות המגזר מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-11.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-9.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הגיע ל-11.8% בהשוואה ל-10.7% בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-66.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-62.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5% הנובע בעיקר מעליה בהיקף המקורות והשימושים ועליה בריבית המוניטרית הממוצעת בתקופה. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-0.2 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות של 0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המגזר הסתכמו בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-48.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ב-48.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית:

לשנת החודשים			לשלושת החודשים		
שהסתיימו ב-30 ביוני			שהסתיימו ב-30 ביוני		
2012	2011*	השינוי	2012	2011*	השינוי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
הכנסות ריבית נטו:					
47.8	44.9	7%	23.8	22.8	4%
מחיצוניים					
הכנסות שאינן מריבית:					
18.2	17.9	2%	9.2	8.5	8%
66.0	62.8	5%	33.0	31.3	5%
0.2	(0.2)	-	(0.5)	(1.2)	(58%)
11.0	9.5	16%	5.6	5.1	10%
11.8%	10.7%		12.5%	11.6%	
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)					
1,531.5	1,359.8	13%	1,540.4	1,363.8	13%
1,559.2	1,482.6	5%	1,549.4	1,482.5	5%
1,438.5	1,390.5	4%	1,440.6	1,402.7	3%
268.3	369.8	(27%)	266.7	339.6	(22%)
מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:					
35.1	32.4	8%	17.7	15.9	11%
12.7	12.5	2%	6.1	6.9	(12%)
פירוט הכנסות שאינן מריבית:					
5.7	5.1	12%	2.6	2.5	4%
1.0	1.6	(38%)	0.5	0.8	(38%)
11.5	11.2	2%	6.1	5.2	15%
66.0	62.8	5%	33.0	31.3	5%

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים משקי בית, בעיקר עובדי הוראה בפיזור רחב. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

אתר האינטרנט השיווקי של הבנק נבנה בטכנולוגיה מתקדמת ובעיצוב המותאם למיתוג של הבנק, תוך הדגשת ייחודו של הבנק כבנק של המורים. הבנק משתתף באופן קבוע בכנסים ופעילויות של ארגוני המורים השונים. הצעות שיווקיות מועברות ללקוחות באמצעות אתר האינטרנט של הבנק ובדיוור ישיר. הבנק משתף פעולה עם אתרי אינטרנט יעודיים למורים ומפרסם באופן קבוע בעיתוני המורים. לקוחות הבנק מקבלים שירותי אינטרנט באתר מסד און ליין, אתר מתקדם של קבוצת הבינלאומי המציג מגוון פעילויות לנחות הלקוחות. בנוסף לכך הבנק מקבל שירותי call center מקבוצת הבינלאומי תחת מסד call. במסגרת המוקד נהנים לקוחות הבנק ממענה מהיר ומגוון רחב של שירותים.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 186 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (187 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 29 משרות בדרגת ניהול (29 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. על שולחן הכנסת מונחות כיום שתי הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים. ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

מגזר הבנקאות הפרטית

מבנה המגזר

מגזר הבנקאות הפרטית מספק מגוון שירותי בנקאות רב-ערוציים ושירותי ייעוץ מתקדמים בתחום ההשקעות ומוצרים פיננסיים ללקוחות הבנקאות הפרטית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים ושש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים. לקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידות מובדלות בסניפי הבנק, אשר מספקות להם את מכלול השירותים הבנקאיים. הלקוחות מקושרים לעובד או ליועץ השקעות בבנקאות הפרטית, על פי צרכי הלקוח. אוכלוסיית החשבונות בבנקאות הפרטית חולקה לקבוצות של ארבעה פלחים עיקריים: פלטיניום, זהב, כסף וברונזה. הפלחים חולקו לתת-פלחים על מנת להעמיק את רמת הפילוח והזיהוי של החשבונות. ללקוחות

הבנקאות הפרטית מוצעת "מעטפת שירות" המותאמת לכל אחד מארבעת הפלחים, אשר כוללת פגישות יזומות ופניות טלפוניות מצד עובדי המחלקה או יועצי ההשקעות אליו הם מקושרים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-3.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-2.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 19%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-17.9%, בהשוואה ל-16.5% בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-23.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-23.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2% הנובע מעליה בהיקפי הפעילות. הוצאות המגזר הסתכמו ב-18.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ב-19.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2% שנבע בעיקר מגידול בהוצאות המועמסות על המגזר. היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר, הסתכם ב-2,314.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,971.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 17%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית:

לששת החודשים			לשלושת החודשים		
שהסתיימו ב-30 ביוני			שהסתיימו ב-30 ביוני		
2012	*2011	השינוי	2012	*2011	השינוי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
הכנסות ריבית נטו:					
11.9	10.7	11%	6.0	5.7	5%
הכנסות שאינן מריבית:					
12.0	12.8	(6%)	6.0	6.9	(13%)
23.9	23.5	2%	12.0	12.6	(5%)
3.2	2.7	19%	1.6	1.3	23%
17.9%	16.5%		17.3%	15.3%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
178.1	161.3	10%	191.6	158.6	21%
1,744.3	1,467.8	19%	1,782.5	1,497.5	19%
280.2	259.9	8%	302.5	272.9	11%
2,314.7	1,971.5	17%	2,360.6	2,013.7	17%
מרווח מפעילות מתן אשראי					
2.6	2.1	24%	1.4	1.0	40%
9.3	8.6	8%	4.6	4.7	(2%)
הכנסות מכרטיסי אשראי					
1.8	1.7	6%	0.9	0.8	13%
8.3	8.9	(7%)	4.0	5.3	(25%)
1.9	2.2	(14%)	1.1	0.8	38%
23.9	23.5	2%	12.0	12.6	(5%)

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית הם בעיקר בעלי עושר פיננסי בינוני ובעלי פוטנציאל עתידי לכך. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה של שירותי המגזר מתבצעים באמצעות מערך הסינוף של הבנק על ידי מבצעי פרסום בעיתונות הכללית ועיתוני המורים של מערכת החינוך. בנוסף, השיווק וההפצה מתבצעים באמצעות שיחות ייעוץ פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון, הן בפנייה יזומה והן כמענה לפניית לקוחות. העברת מסרים שיווקיים נעשית באתר האינטרנט, בדיוור ישיר ללקוחות (כגון דוח מצב השקעות ודיוור ישיר יעודי), בשירותים עצמאיים (סניפומט ועמדת לקוח), בשילוט ובעלוני מידע וגלויות בתוך הסניף.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 60 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (57 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 11 משרות בדרגת ניהול (11 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. (לעניין "חוק העמלות" ראה לעיל מגזר משקי בית).

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

מגזר עסקי

מבנה המגזר

המגזר העסקי מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים ושש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ, אשר מקבלים סיוע מקצועי מהנהלה ראשית על ידי רפרנטים יעודיים המתמחים בלקוחות עסקיים. המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון עסקי, אשראי למימון הפעילות העסקית, סחר חוץ ופעילות בעסקי מט"ח, שירותי יעוץ בהשקעות, מוצרי פסיבה וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-3.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 18% הנובע מעליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי במגזר. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-6.3%, בהשוואה ל-8.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-27.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-27.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2%.

הוצאות המגזר הסתכמו ב-19.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-19.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1%. ההוצאה בגין הפסדי אשראי במגזר הסתכמה ב-2.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול זה נובע בעיקרו מעליה בהפרשה הפרטנית ברבעון.

היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר הסתכמו ב-120.5 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-177.5 בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 32%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר העסקי :

לששת החודשים			לשלושת החודשים		
שהסתיימו ב-30 ביוני			שהסתיימו ב-30 ביוני		
2012	*2011	השינוי	2012	*2011	השינוי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
הכנסות ריבית נטו:					
18.1	17.9	1%	9.0	8.5	6%
מחיצוניים					
הכנסות שאינן מריבית:					
9.7	9.5	2%	4.8	4.4	9%
מחיצוניים					
27.8	27.4	2%	13.8	12.9	7%
סך הכנסות					
2.9	1.5	93%	2.0	2.1	(5%)
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
3.2	3.9	(18%)	1.0	0.7	43%
רווח נקי					
6.3%	8.6%		4.0%	3.1%	
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)					
936.5	888.3	5%	929.1	891.5	4%
יתרה ממוצעת של נכסים					
658.0	656.1	-	659.1	668.4	(1%)
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
778.1	708.6	10%	773.8	705.0	10%
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
120.5	177.5	(32%)	113.0	223.4	(49%)
יתרה ממוצעת של ניירות ערך					
מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:					
14.4	13.8	4%	7.2	6.2	16%
מרווח מפעילות מתן אשראי					
3.7	4.1	(10%)	1.8	2.3	(22%)
מרווח מפעילות קבלת פקדונות					
פירוט הכנסות שאינן מריבית:					
0.4	0.4	-	0.2	0.2	-
הכנסות מכרטיסי אשראי					
0.4	0.6	(33%)	0.2	0.4	(50%)
הכנסות משוק ההון					
8.9	8.5	5%	4.4	3.8	16%
הכנסות תפעוליות ואחרות					
27.8	27.4	2%	13.8	12.9	7%
סך הכנסות					

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

לקוחות

במגזר העסקי מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק בעלי נפח פעילות עסקי נמוך עד בינוני, בעלי מורכבות עסקית נמוכה עד בינונית. היקף האשראי ברמת הלקוח הינו עד 35 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

גורמי השיווק וההפצה במגזר זה הם היחידות העסקיות בסניפי הבנק ויחידות המטה בהנהלה הראשית.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 67 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (72 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 12 משרות בדרגת ניהול (12 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

מגזר ניהול פיננסי

כללי

פעילות המגזר כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק דהיינו: פעילות הבנק למען עצמו, באמצעות השקעות באיגרות חוב, פקדונות בבנקים, עסקאות במכשירים פיננסיים ועוד. כמו כן כוללת פעילות המגזר את ניהול חשיפות השוק, הבסיס והנזילות אשר הבנק חשוף אליהם בשל עסקיהם של לקוחותיו ותמיכה בתמחור ופיתוח של מוצרים פיננסיים.

מבנה המגזר

הפעילות בנוסטרו של הבנק מתבצעת באמצעות ועדות ספציפיות בהשתתפות חברי ההנהלה וגורמים מקצועיים בכפוף למנכ"ל הבנק הממונה על ניהול הסיכונים הפיננסיים ובאישור ועדות של דירקטוריון הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-2.7 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של 1.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו הנובע מעליה בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל- 10.6% בהשוואה ל- (5.2%) בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-5.6 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של -0.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקר מעליה ברווחים ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה שהסתכמו ב- 5.3 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של -0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הניהול הפיננסי :

לשלושת החודשים			לששת החודשים		
שהסתיימו ב-30 ביוני			שהסתיימו ב-30 ביוני		
השינוי	2012	*2011	השינוי	2012	*2011
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:					
-	2.9	(0.1)	-	5.6	(0.3)
מחיצוניים					
-	2.9	(0.1)	-	5.6	(0.3)
סך הכנסות (הוצאות)					
-	1.6	(0.5)	-	2.7	(1.1)
רווח (הפסד) נקי					
	10.4%	(4.9%)		10.6%	(5.2%)
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)					
10%	2,187.2	1,997.9	10%	2,164.9	1,970.1
יתרה ממוצעת של נכסים					
61%	492.7	306.5	22%	394.1	322.3
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון					
פירוט הכנסות שאינן מריבית:					
-	2.9	(0.1)	-	5.6	(0.3)
אחר					

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

לקוחות

המגזר מספק שירותים בתחום ניהול הנוסטרו ומכשירים פיננסיים עבור פונקציות ספציפיות בהנהלה הראשית ומערך הסינוף.

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 3 משרות (3 משרות - בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 1 משרות בדרגת ניהול (2 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי תקני חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של תאגיד בנקאי. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בבאור 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכותיה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים.

לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק, אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן.

הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2011. לא חל שינוי במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים בששת החודשים הראשונים של שנת 2012 פרט לנושאים הבאים:

- מתכונת דוח רווח והפסד בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובבאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי ועמלות פירעון מוקדם, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

- דוח תזרים מזומנים

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקן דיווח כספי בינלאומיים IAS 7- בנושא דוח על תזרימי מזומנים.

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון).

תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת.

סעיף המזומנים ושויי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור 1.D.

- זכויות עובדים

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמורות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמורות ונכות בדוחות לרבעון השני של שנת 2012 לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטייטה של לוחות התמורות והנכות שפורסמה לאחרונה על ידי האוצר. בהתאם לאמור לעיל, בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2012, עדכן הבנק את הערכותיו בדבר משתנים דמוגרפיים על בסיס האומדנים המעודכנים של אריכות הימים הכלולים בטייטה נייר העמדה. כפועל יוצא מכך, הגדיל הבנק את ההפרשה לפנסיה תקציבית בסך של כ- 0.2 מיליוני ש"ח. הגדלת ההפרשה נזקפה לדוח רווח והפסד, והקטינה את הרווח בסך של כ- 0.2 מיליוני ש"ח לפני מס ובסך של כ- 0.1 מיליוני ש"ח לאחר מס. יצוין כי בסכומים האמורים יתכנו שינויים עם האומדנים סופיים בנדון.

הסכמים מהותיים, שינויי יוזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים

שירותי מיחשוב

מערכות המחשב של הבנק עובדות תחת התשתית של הבינלאומי. הבנק מקבל את שירותי המחשב מחברת מת"ף, חברת בת של הבנק הבינלאומי (אשר הוסבו ב- 5 בפברואר 2010). הוצאות המיחשוב לחברת מת"ף לששת החודשים הראשונים של שנת 2012 היו בסך של 14.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 13.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. על פי הבנות עם מת"ף וחברת האם. ההסכם נמצא בשלבי גיבוש. נכון ליום הדוח טרם נחתם הסכם התקשרות עם חברת מת"ף.

בהתאם להוראה 357 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים ובאישורו, משמש מר אמנון בק, מנכ"ל חברת מת"ף כמנהל הטכנולוגיה הראשי של הבנק ומר מיכאל זגרסון, מנהל אבטחת מערכות המידע בבנק הבינלאומי כממונה על אבטחת המידע בבנק.

עדכוני מיסוי

ביום 22 בפברואר 2012 נחתם הסכם עקרונות עם מס הכנסה בנושא אופן ההכרה למס של החובות הפגומים. הסכם זה נחתם על רקע השינוי בהוראות המפקח על הבנקים והניסיון שנצבר ביישום עקרונות ההסדר הקודם (ועדת גבעולי משנת 1991), בו הסכימו הצדדים על התנאים והמנגנון שבו יוכרו הוצאות חובות פגומים לצרכי מס.

ביום 2 באוגוסט פורסם צו מס ערך מוסף אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין עסקה ויבוא טובין, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012.

ועדת הכספים של הכנסת אישרה ביום 1 באוגוסט 2012 את העלאת מס השכר ומס הרווח החל מיום 1 בספטמבר 2012 לשיעור של 17%, אולם הנושא טרם אושר במליאת הכנסת וטרם פורסם צו המעדכן את שיעורי

מס הרווח ומס השכר כאמור. לאור העובדה שבמידה והתיקון יושלם, הוא יושלם לאחר תקופת הדיווח, השלכות השינוי בשיעורי המס כאמור יבואו לידי ביטוי בדוחות הכספיים בתקופות עוקבות. במידה ויפורסם צו מס ערך מוסף לגבי השינוי האמור, שיעורי המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו כן שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך. ביום 13 באוגוסט 2012 פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%, כמו כן שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

עמלות בנקאיות

על שולחן הכנסת מונחות כיום שתי הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעורה המזערי של הריבית, כאמור, ייקבע ע"י נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4), התשע"ב - 2012

ביום 12 ביולי 2012 פורסם חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4) התשע"ב - 2012. בתיקון נקבע כי תנאי בחוזה אחיד הקובע הצמדה של מחיר או תשלום אחר לפי החוזה למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עלייה שלו לא תזכה את הלקוח חזקה שהנו תנאי מקפח. תחילתו של התיקון היא ארבעה חודשים מיום פרסומו.

שוק ההון

ייעוץ פנסיוני

החל מיום 1 באפריל 2009 רשאים כל הבנקים שקיבלו רישיון יועץ פנסיוני לעסוק בייעוץ פנסיוני, לגבי כל סוגי המוצרים הפנסיוניים, ולכלל האוכלוסייה. נכון למועד פרסום דוחות אלה, טרם פורסם התיקון הדרוש בתקנות ההפצה כדי לאפשר ליועצים פנסיוניים לגבות עמלת הפצה בגין מוצרי ביטוח. ביום 17 במרס 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005, המבקשת לבטל את האפשרות של יועץ פנסיוני לגבות עמלת הפצה מהגופים המוסדיים. יצוין כי על שולחן הכנסת מונחת, מאז חודש יוני 2008, הצעת חוק פרטית קודמת שעיקרה שלילת

עמלת ההפצה מיועץ פנסיוני במקרה בו לא בוצעה פעולה כלשהי בהמשך ליועץ, לרבות במקרה שתוצאת הייעוץ הייתה הפסקת החיסכון בסוג מסוים של מוצר פנסיוני או העברת החיסכון למוצר פנסיוני אחר אך מאותו סוג.

בחודש ינואר 2012 פורסם נוסח חדש של טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2010 ושל חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בנושא התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית החוסך (המודל הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי הטיטות האמורות על כל גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג העמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, בהתחשב לפחות בגילו של העמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהוו מסלולי ברירת מחדל. כל עמית חדש שיצטרף לקופת הגמל, החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יצורף על ידי הגוף המוסדי, אלא אם בקש אחרת, למסלול ברירת המחדל המתאים לו בהתאם למודל סיווג העמיתים. עמיתים קיימים בקופת הגמל יועברו על ידי הגוף המוסדי, אלא אם יבקשו אחרת, למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם, באופן הדרגתי, כאשר העמיתים הראשונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2013, הינם מקבלי הקצבאות, והעמיתים האחרונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2016, הינם אלה שטרם מלאו להם 60 שנים. על גוף מוסדי שקבע מודל לסיווג עמיתים שאינו מבוסס על גילם של העמיתים בלבד, להמשיך ולבחון, אחת לשנתיים, כי מסלול ברירת המחדל בו חוסך העמית אכן מתאים למאפייניו. ביום 18 באפריל 2012 הודיע משרד האוצר על כוונתו לדחות את תחילת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012, ליום 1 בינואר 2014, בכפוף לאישור הכנסת.

ביום 10 במרס 2011 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביועץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א-2011. החוק מסדיר את הליך הרישוי של חברה להפעלת מסלוק פנסיונית ואת הפיקוח עליה, וכן את השימוש במערכת הסליקה הפנסיונית ואופן הפעלתה. בחודש מרס 2012 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מכרז להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה.

בחודש מאי 2010 הוקמה חברת המסלוק לחיסכון לטווח ארוך בע"מ (להלן: "חברת המסלוק"), אשר מטרתה היתה להקים ולהפעיל מסלוק פנסיונית שאמורה היתה לספק שירותי העברת מידע וסליקה כספית לגופים השונים בתחום החיסכון הפנסיוני ולמעסיקים. למיטב ידיעת הבנק, חברת המסלוק בחרה שלא להשתתף בהליך המיון המוקדם להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה, שהיה השלב הראשון במכרז האמור והיא בוחנת את האפשרויות לפירוקה.

ביום 14 במרס 2011 פרסם הממונה חוזר הקובע הנחיות בנוגע לאיסור מתן טובות הנאה ליועץ פנסיוני, לרבות לגורם אשר לו השפעה על מערך הייעוץ הפנסיוני של תאגיד שקיבל רישיון יועץ פנסיוני. בחוזר נקבעו, בין היתר, התנאים למתן הנחה בדמי ניהול ליועץ פנסיוני, ולהשתתפות יועץ פנסיוני בפעילות המאורגנת על-ידי גוף מוסדי ולקבלת חומר שיווקי או מוצר פרסומי.

בחודש יוני 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהוסכם על כך עם העמית מראש ובכתב, וביניהם הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), ובלבד ששיעור העלאת דמי הניהול במהלך התקופה האמורה לא יעלה על שיעור עמלת ההפצה שהתווספה. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 בינואר 2013.

התכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש נובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני (להלן: "התכנית"), בה פירט שורה של צעדים שבכוונתו לנקוט על מנת להגביר את התחרות והשקיפות בשוק החיסכון הפנסיוני. במסגרת התכנית הודיע האגף, בין היתר, כי יפעל לקביעת עמלת הפצה אחידה ליועץ פנסיוני בגין כלל מוצרי החיסכון הפנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה וביטוחי מנהלים). לפי התכנית, עמלת ההפצה תגבה הן בגין הפקדות שוטפות (הן למרכיב החיסכון והן למרכיב הכיסוי הביטוחי הנלווה) והן בגין היתרה הצבורה. שיעור העמלה המרבי יהיה 0.2% מהיתרה הצבורה ו-2% מההפקדות השוטפות. עוד הודיע האגף כי בכוונתו לקבוע כללים אחידים להסדרי מעבר של לקוחות בין המפיצים הפנסיוניים השונים, ובכוונתו לאסור על הגופים המוסדיים תשלום כפל עמלות לשני מפיצים שונים, ולהתיר תשלום עמלה רק למפיץ האחרון שמונה על ידי הלקוח. בחודש מרץ 2011, במסגרת התכנית, פרסם האגף תזכיר חוק אשר, בין היתר, מעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לעניין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים. ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רשיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רשיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצוין כי בהצעת החוק אין בסופו של דבר התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרץ 2011 במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לעניין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

בחודש מאי 2012, פרסם האגף טיוטא שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון ---), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעות שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטא שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטא שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רשיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבוטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רשיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטוה.

תחום ניירות הערך

ביום 24 בפברואר 2008 קיבל הבנק מהבורסה אישור כי הינו עומד בכל התנאים הנדרשים לכשירותו כחבר בורסה מן המניין. הבנק המשיך לקבל מבנק הפועלים שירותי סליקה בניירות ערך עד ליום 7 בפברואר 2010. מתאריך זה ואילך שירותי הסליקה בניירות ערך ונגזרים ניתנים ע"י חברת האם, הבנק הבינלאומי.

חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011

ביום 27 בינואר 2011 פורסם ברשומות חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011. בהתאם לדברי ההסבר לחוק, מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ("חוק נ"ע"), חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה -

1995 ("חוק הייעוץ") וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה. הבנק נערך להטמעת עיקרי החוק, ובכלל זה לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית באחריות ממונה על אכיפה. במסגרת זו מבצע הבנק בשיתוף עם חברת האם ובסיוע יועצים חיצוניים, מיפוי של הוראות דיני ניירות ערך הרלוונטיות לפעילות הבנק לשם סקירת נהלי ותהליכי הבנק לרבות הבקורות הקיימות, לצורך איתור חשיפות ופערים והסדרתם במסגרת נהלי ותהליכי הבנק לצד תוכנית אכיפה פנימית מתמשכת.

ייעוץ השקעות

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012 ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה. הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012. הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו. העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי. בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון. התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012 ביום 14 ביוני 2012, פורסמו תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012.

התקנות קובעות חובות דיווח שונות על בעלי רישיון, וביניהן חובת מתן דוח רבעוני על ידי מנהלי תיקים ללקוחותיהם, חובת הגשת דוחות מיידיים, דוחות רבעוניים ודוחות שנתיים וכן דוח חודשי של תאגיד בנקאי, לרשות ניירות ערך. חובת הדיווח המיידי לרשות ניירות ערך חלה הן על בעל הרישיון והן על התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי שבו הוא עובד או משמש כבעל שליטה או נושא משרה. בין הנושאים לגביהם חלה חובת דיווח מיידי גם חובת דיווח על חשד סביר למעילה (היינו עבירת גניבה, מרמה, סחיטה, עושה או הונאה, כמפורט בחוק העונשין) של בעל רישיון בתאגיד בנקאי בכספי התאגיד או בכספי לקוחות התאגיד. יציין כי חובת הדיווח לרשות ניירות ערך חלה על אותן עבירות המחייבות דיווח של הבנק למפקח על הבנקים, אולם ללא קביעת סכום מינימום לדיווח.

לעניין חובת הדיווח החודשי של התאגידים הבנקאיים, חובה זו תחול על כל העסקאות שבוצעו בניירות ערך ובנכסים פיננסיים באמצעות יועצי השקעות, בחשבונות לקוחות מיועצים. תקנות אלו ייכנסו לתוקף 6 חודשים ממועד פרסומן ברשומות. הבנק נערך ליישום התקנות.

חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012

ביום 19 במרס 2012 פורסם חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012. במסגרת תיקון זה נקבעו, בין היתר, כללים והסדרים בענין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות ובענין

תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה; הסדרה נרחבת של הועדה למינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי (בעיקר בענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה); וכן הרחבת ההסדרה של סמכויות המפקח בעת בחינת מועמד לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי, לרבות הוראה כי החלטת המפקח בענין תהיה מנומקת בכתב. בנוסף, נקבע כי בין בעלי התפקידים שיהיו כפופים להליך בחינה של המפקח יכלול היועץ המשפטי ועד שבעה בעלי תפקידים נוספים שיהיה רשאי המפקח להורות גם בתאגידים בנקאיים עם גרעין שליטה (בעבר הסמכות היתה עד ארבעה). כמו כן, נקבע כי המפקח מוסמך, בתנאים שנקבעו, לאשר חריגה מהדרישה לנסיגה קודם בעת מינוי מבקר פנימי וכן הובהר כי הממונה על המבקר הפנימי הוא הדירקטוריון ולא רק יו"ר הדירקטוריון.

יצוין כי בתיקון לא נכללה, בסופו של דבר, דרישה להליך בחינה מחדש על ידי המפקח לפחות מידי שלוש שנים לגבי המשך כהונה של דירקטורים. בהתאם לכך נמסר כי בכוונת בנק ישראל לערוך את ההתאמות הדרושות גם בנוהל. הבנק נערך להתאמות הדרושות בהתאם לתיקון.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב - 2012

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב - 2012. התיקון מוסיף לחוק ההגבלים העסקיים ("החוק") מנגנון של עיצומים כספיים, ומאפשר לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל על תאגידים עיצומים כספיים בסכום של עד 24 מיליון ש"ח בגין הפרות שונות של החוק. על דרישה להטלת עיצום כספי יהיה ניתן להגיש ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. אין בתשלום עיצום כספי שהוטל כדי לגרוע מהאחריות הפלילית בגין הפרת החוק, אולם מי שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה לא יחוייב בתשלום עיצום כספי בגינה. התיקון אוסר על עריכת הסדרים לשיפוי וביטוח בגין עיצומים כספיים שיוטלו על פיו, למעט הוצאות עבור הליכים.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב - 2012

ביום 25 ביולי 2012 התקבל בכנסת חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב - 2012. מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד כלהלן:

- מוסד פיננסי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה לרבות מהשקעה בדרך של הלוואה שסכומה עולה על 5% מהון התאגיד.

- אדם פרטי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה בסכום העולה על 100,000 ש"ח מצטבר כל 6 חודשים.

בנוסף ההכרזות האמורות מטילות סנקציות כלכליות על גורמים הקשורים לאותו גורם מוכרז (מי ששולט בגורם ששמו התפרסם, מי שנשלט על ידו ומי שבעל עניין בו).

עבירות על החוק - דהיינו ביצוע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

חוק זה מבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח - 2008.

הבנק בוחר את משמעויות החוק החדש וייערך ליישומן.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2012. בהתאם לתיקון, בין היתר, הוטלו חובות דיווח על סוחרים באבנים יקרות, הורחבה ההגדרה של נותן שירותי מטבע, הוטלה על נותני שירותים פיננסיים החובה לדווח על פעולות ברכוש שטרם הושלם ביצוען וכן חובת הדרכה של עובדיהם והוענקה סמכות לנגיד בנק ישראל לקבוע תנאי כשירות למינוי אחראי על איסור הלבנת הון בתאגידים הבנקאיים.

ביום 12 ביולי 2009 התקבלה במליאת הכנסת החלטה על החלת דין רציפות להצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7) התשס"ז - 2007. בין עיקרי התיקונים המוצעים - הרחבת הגדרת "שליטה" לצורך סעיף 7 לחוק, הרחבת המגזר של "נותני שירותי מטבע" גם על מי שעיסוקו אינו למטרת רווח, שינוי הוראות החוק הנוגעות להגבלות על גילוי ודיווח והרחבת העבירות לפי חוק מע"מ שיקבעו כעבירות מקור. עוד מוצע לערוך מספר תיקונים הנוגעים להיבטים הפליליים של החוק בעקבות ביקורת של בית המשפט העליון וכן לקבוע את בית המשפט לעניינים מנהליים כערכאה אליה מוגשות עתירות על החלטות ועדת עיצומים. כמו כן התקיימו דיונים בענין הוספת עבירת מס לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה כעבירת מקור בחוק איסור הלבנת הון.

ביום 13 בדצמבר 2011 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2011. בהתאם להצעה, בין היתר, יתוקן סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון כך שכל סוגי הרכוש, ובלבד ששווי של הרכוש הוא 50,000 ש"ח ומעלה, יוכלו להוות "רכוש אסור" לצורך העבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור. כן מוצע לבטל את חריג כלל "עצימת העיניים" לסעיף 4 הנ"ל.

הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן - עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב - 2012

ההצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה), התשע"ב - 2012

ביום 23 ביולי 2012 התפרסמה הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה), התשע"ב-2012, שמטרתה לסייע בהתמודדות עם תופעת ההסתננות לישראל, באמצעות קביעת איסור פלילי על העברת כספים של מסתנן מחוץ לישראל. הצעת החוק קובעת כעבירה הוצאת כספים מחוץ לישראל, על ידי המסתנן עצמו או באמצעות אחר ("הצעת חוק מניעת הסתננות").

בהמשך להצעת חוק מניעת הסתננות, פורסמה ביום 6 באוגוסט 2012 הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן- עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012, הקובעת כי העבירה, שנקבעה בהצעת חוק מניעת הסתננות, מהווה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

חוק החברות (תיקון מס' 19) הבראת חברות, התשע"ב-2012

ביום 17 ביולי 2012 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 19) התשע"ב-2012. מטרת התיקון להסדיר באופן מפורט את תחום הבראת החברות, המבוסס כיום בעיקר על סעיף 350 לחוק החברות ועל תקנות שהותקנו מכוחו.

התיקון כולל, בין היתר, הקלה לחברות לקבל צו הקפאת הליכים לתקופה ארוכה מהאפשרי היום, אפשרות למנות נושא משרה בחברה כבעל תפקיד ליישום הליכי הבראה, צמצום ההגנות הקיימות לבעלי שעבודים כנגד "הגנה הולמת", שאינה ברורה די הצורך, לשמירת זכויות נושים מובטחים, מתן אפשרות לחברה בהבראה לגייס מימון ואשראי חדש תוך שימוש בנכסים משועבדים הן ע"י מכירת הנכס והן ע"י שעבוד הנכס בדרגה גבוהה יותר ואף זאת כנגד "הגנה הולמת" שטיבה אינו ברור ועוד.

תחילתו של התיקון לחוק שישה חודשים מיום פרסומו, עם זאת בסמכותו של בהמ"ש להורות לאחר ששוכנע כי הדבר מוצדק והוגן כי הוראות החוק כולן או חלקן יחולו גם על הליך תלוי ועומד שהוגש לבית המשפט לפני יום התחילה.

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון- החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי)

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי), התשס"ט-2009, אשר מטרתה להפריד בין הנפקת כרטיסי האשראי לבין התאגידים הבנקאיים. על פי ההצעה - לא ישלט תאגיד בנקאי ולא יחזיק באמצעי שליטה בחברה המנפיקה כרטיסי אשראי, במישרין או בעקיפין.

הצעת חוק הגבלות על מנפיקי כרטיסי חיוב (תיקוני חקיקה - עידוד התחרות ושמירת זכויות הלקוח), התשע"ב-2011

ביום 31 באוקטובר 2011 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הגבלות על מנפיקי כרטיסי חיוב (תיקוני חקיקה - עידוד התחרות ושמירת זכויות הלקוח), התשע"ב-2011, לפיה תאגיד בנקאי לא יחזיק ביותר מ- 26% מאמצעי שליטה במנפיק של כרטיס חיוב. כמו כן ההצעה מבקשת לקבוע מגבלות על שימוש שיעשה מנפיק במידע הקשור לכרטיסי חיוב.

הוראת המפקח על הבנקים בעניין סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים (להלן: "ההוראה").

ההוראה מגדירה סיכון סביבתי כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, וקובעת שהחשיפה לסיכונים אלו קיימת במספר היבטים של פעילות התאגידים הבנקאיים והיא נכללת במסגרת הסיכונים האחרים (סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). ההוראה דורשת מהתאגיד הבנקאי להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הנם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. בהתאם להוראה, אישר הדירקטוריון של הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין דו"ח על אחריות תאגידית

ביום 3 באוקטובר 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דו"ח על אחריות תאגידית. בהתאם להוראה, ידרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם לציבור דו"ח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית, כמפורט בהוראה. הדו"ח יפורסם לגבי התקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2012. הבנק נערך ליישום ההנחיה בשיתוף עם חברת האם.

FATCA – FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

בהתאם להוראות ה- FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT (FATCA), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירוט של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הוועדה בחנה את תחום שירותי הקסטודי בישראל ובשווקים מפותחים אחרים, וקבעה בדוח כי נדרשת מסגרת רגולטורית מקיפה להסדרת שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל. הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית כאמור, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. ביום 16 במאי 2012 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה עדכנית של חוזר לפיה, בין היתר, תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי טיוטת חוזר המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 ביולי 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (קסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. בשלב זה, הבנק לומד את המלצות הוועדה ואת טיוטת חוזר המפקח על מנת לבחון את השלכותיהן על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

דירוג הבנק

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 דורג הבנק על ידי חברת מידרוג בדירוג Aa3 לפקדונות זמן ארוך ודרוג P-1 לפקדונות זמן קצר המופקדים בבנק, באופק יציב.

מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות בבנק

בהתאם למודל הנזילות הפנימי שמיישם הבנק, שמר הבנק במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 על נכסים נזילים בהיקף הגדול מסך התחייבויותיו הנזילות הן בשקלים והן במט"ח-ראה להלן בפרק הדן בחשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם פירוט והרחבה בדבר ניהול החשיפה לסיכון הנזילות בתקופה הנסקרת. המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על ידי הבנק מציבור הלקוחות הסתכמו ב-3,218 מיליוני ש"ח בסוף חודש יוני 2012, בהשוואה ל-3,155 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011. היקף המקורות הצמודים למדד בפקדונות ובתוכניות חסכון בבנק הגיע בסוף חודש יוני 2012 לסך של 571 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-556 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011. היקף הפקדונות במט"ח והצמודים למט"ח של הציבור בבנק הגיע בסוף חודש יוני 2012 לסך של 263 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-257 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process).

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

ד. תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.

ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו

ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות ומנהל הסיכונים הראשי. קו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.

ו. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון בהתאם לתיאבון הסיכון שהוגדר ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקצית ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם.

ז. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הינם:
מר יעקב שורי, מנכ"ל הבנק - מנהל סיכונים פיננסיים
מר דורון סגל - מנהל הסיכונים הראשי של הבנק
מר דוד פדרמן, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי - מנהל סיכונים אשראי
רו"ח ליאת בן ארי - סמנכ"ל, ראש אגף ניהול נכסי לקוחות - מנהלת הסיכונים התפעוליים והמשכיות עסקית
עו"ד חוה אלקוני-נוימן - היועצת המשפטית של הבנק - מנהלת הסיכונים המשפטיים

ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכונים ציודיים והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו.

ט. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ומותאמת למדיניות בקבוצת הבנק הבינלאומי, על בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק.

י. בקרת הסיכונים בבנק מתבצעת כדלקמן - החל מהרבעון השני של שנת 2009, בקרה ואמידת סיכונים אשראי מתבצעת על ידי בקר סיכונים אשראי ונתמכת על ידי חברת האם. בקרת סיכונים שוק ונזילות מתבצעת על ידי הבקר בנושא מטעם חברת האם. בנושא סיכונים תפעוליים, אחראי הציות והממונה על מניעת הלבנת הון ומימון טרור ראה להלן בסעיפים הרלוונטיים. היעד העיקרי של הבקרה הוא להטמיע בבנק תרבות ניהול סיכונים מתקדמת תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הבנק, את הנחיות באזל II והמפקח על הבנקים.

יא. מידי רבעון מוגש דוח CRO להנהלה ולועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון. בדוח מודגשים, בין השאר, איתגור מדיניות הבנק בסוגי הסיכון השונים ודיווח מנהל הסיכונים הראשי אודות אירועים בתחום ניהול הסיכונים שחלו ברבעון. כמו כן מביע את חוות דעתו על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים במסגרת הדיווח של מסמכי החשיפות השונים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקן 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש אוגוסט 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקן 301, עקרונות באזל II והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך

מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון ולנהל את עסקיו השוטפים של הבנק. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה העסקית של הבנק ואת מדיניות החשיפה לסיכונים השונים. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות. כמו כן הדירקטוריון מתווה את תיאבון הסיכון לרבות קביעת יעדים.

- הדירקטוריון מקיים אחת לרבעון דיון במסמכי החשיפות השונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

- מידי חודש מתכנסת ועדת ביקורת ומאזן של הדירקטוריון. הועדה דנה בתוכנית העבודה של המבקר הפנימי של הבנק, בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי ובדוחות הביקורת של רואי החשבון החיצוניים. כמו כן מקבלת דיווחים על סיכומים תקופתיים של ממצאי הביקורת הפנימית ומנהלת מעקב אחר עמידתה בתכנית העבודה השנתית.

- ועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון דנה בישיבותיה במדיניות האשראי של הבנק ובמצבו העסקי, מקבלת סקירות מקיפות על לווים על פי היקף כספי שנקבע ומאשרת את מסגרות האשראי ללקוחות אלה. הועדה מקיימת דיונים בנושא בקרת האשראי בבנק על סמך דוחות שהונחו בפניה בנושא החובות הפגומים ובפיתוח העסקים. הועדה דנה במדיניות הסיכונים הפיננסיים של הבנק. הועדה מקיימת מעקב, פיקוח ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו ע"י הדירקטוריון במסמכי המדיניות השונים ואחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות בקרת הסיכונים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- צוות ניהול נכסים והתחייבות בראשות המנכ"ל מתכנס פעמיים בשבוע ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

- מנהל הסיכונים הראשי של הבנק משתתף בפורום ניהול סיכונים קבוצתי המאורגן על ידי החטיבה לניהול סיכונים קבוצתיים הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים של הקבוצה, המתכנס אחת לחודש ובמסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה. ר"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם משמש בתפקידו כמנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.

- בקרת סיכוני שוק ונזילות ובקרת סיכוני אשראי מתבצעות על ידי מנהל תחום סיכוני שוק ונזילות ובקר סיכוני אשראי, המהווים חלק מהמחלקה המרכזית לבקרת סיכונים בחברת האם. היחידות הינן פונקציות עצמאיות בלתי תלויות הכפופות ליו"ר הדירקטוריון ומבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכוני שוק ונזילות וסיכוני אשראי בהתאמה.

דיווח חודשי לבנק ישראל

על פי הוראת בנק ישראל מיום 13 בספטמבר 2011, הבנק מעביר מדי חודש, באמצעות חברת האם, עדכון שוטף על מצב החשיפות בבנק ומוקדי הסיכון שזוהו בתיק האשראי. בנוסף הבנק מדווח על יחס ההון, על הצעדים שנקט ועל מידע היכול להצביע על חשש לעליית רמת הסיכון. בדיווח מתוארות ההתפתחויות בחשיפות העיקריות של הבנק לסיכונים הבאים: נוסטרו, התחייבויות לפנסיה ופיצויים וחשיפות אשראי ללקוחות גדולים בסיכון גבוה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המגזרים השונים, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק והגדרת הגופים המעורבים בתהליכי הניהול, המדידה, הבקרה והפיקוח אחר הסיכונים.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמכי החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתם מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני ריבית וסיכוני מטבע של הבנק.

להלן דרישת ההון בגין סיכוני שוק (במיליוני ש"ח)

31.12.2011	30.6.2012	לפי באזל II
בגין סיכון כללי		
דרישות ההון בגין:		
0.7	1.5	סיכון רבית
1.4	0.6	סיכוני מט"ח
2.1	2.1	סה"כ דרישות הון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק נעזר במערכות חברת האם לצורך מדידה לפי השווי ההוגן ולהפקת הדוחות הבאים:

1. דוחות שווי הוגן של הנכסים וההתחייבויות
2. חשיפות ריבית במגזרים השונים
3. דוחות VAR על נכסי הבנק
4. דוחות נזילות ותזרים
5. תרחישי קיצון

המתודולוגיה של אמידת ה-VAR :

- ה-VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
- ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance.
- נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מרבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי והתיק הסחיר). מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות.
- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מבצעת עבור הבנק תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה-VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.
- מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוטאת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההוגן כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הריבית.
- תרחישי קיצון (Stress Tests).

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכוני שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 3.3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית. ליום 30 ביוני 2012 עמד ערך ה-VAR של הבנק, על כ-2.6 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-4.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011. הקיטון בערך ה-VAR נגרם כתוצאה משינוי בפער המח"מ בין הנכסים וההתחייבויות במגזר השקלי. משקלו של ה-VAR ביחס להון הבנק ליום 30 ביוני 2012 עומד על 0.7%, בהשוואה ל-1.2% בסוף שנת 2011, ולמגבלת דירקטוריון של 3.3%.

במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2012 עמד הבנק במגבלת ה-VAR הכוללת.

אומדני VaR על התיק למסחר

- ליום 30 ביוני 2011 - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ממוצע לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2011 - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ממוצע לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 0.4 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)

אומדני VaR על כלל התיק

- ליום 30 ביוני 2012 - 2.6 מיליוני ש"ח (0.7% מההון)
- ממוצע לתקופה - 3.3 מיליוני ש"ח (0.6% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 2.4 מיליוני ש"ח (1.0% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2011 - 4.4 מיליוני ש"ח (1.2% מההון)
- ממוצע לתקופה - 4.6 מיליוני ש"ח (1.3% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 7.2 מיליוני ש"ח (2.0% מההון)

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון של הבנק. במהלך הרבעון השני של שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד.החשיפה בבסיס

כללי

- סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

מדיניות השקעת ההון הפיננסי הפעיל במגזרי הפעילות השונים מתבצעת באופן שוטף בהתאם לתנאי השוק, על פי החלטת הדירקטוריון. שיעורי ההשקעה במגזר צמוד המדד הינם בין (50%) ל-100% מההון הפיננסי הפעיל. במגזר המט"ח וצמוד המט"ח שיעורי ההשקעה הינם 10% (בשני הכיוונים) מההון הפיננסי של הבנק והחשיפה הבין מטבעית לא תעלה על הסכומים שהוגדרו בסוגי מטבעות שונים. הבנק נדרש לשמור על יחס הלימות הון בגין סיכוני השוק, על פי מודל סטנדרטי שהוגדר על ידי בנק ישראל. הלימות ההון מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני המטבע והאינפלציה.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן פירוט עודף הנכסים הפיננסיים על ההתחייבויות הפיננסיות לפי מגזרי הצמדה לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים (סכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

	מגזר שקלי	מגזר שקלי	מגזר מט"ח	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד	כולל צמוד מט"ח	
30 ביוני 2012				
נכסים	4,067.2	488.2	271.4	4,826.8
התחייבויות	3,645.8	574.6	266.6	4,487.0
מכשירים נגזרים ואופציות	(96.6)	96.0	0.6	
הון פיננסי	324.8	9.6	5.4	339.8
אחוז מההון הפיננסי	95.58%	2.83%	1.59%	100%
ממוצע לתקופה	96.24%	2.50%	1.25%	
הערך המינימלי בתקופה	91.80%	(0.43%)	(0.02%)	
הערך המקסימלי בתקופה	98.75%	6.88%	2.09%	
31 בדצמבר 2011				
נכסים	3,907.5	544.9	279.3	4,731.7
התחייבויות	3,593.8	558.0	263.9	4,415.7
מכשירים נגזרים ואופציות	(30.1)	29.6	0.5	
הון פיננסי	283.6	16.5	15.9	316.0
אחוז מההון הפיננסי	89.75%	5.22%	5.03%	100%
ממוצע לתקופה	86.86%	7.92%	5.22%	
הערך המינימלי בתקופה	82.49%	4.41%	4.91%	
הערך המקסימלי בתקופה	90.68%	11.86%	5.65%	

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במדד (במיליוני ש"ח):

תרשיש -	30.6.12	31.12.11
שינוי של 1% במדד		
נכון ליום	0.1	0.2
מכסימום לתקופה	0.2	0.6
מינימום לתקופה	*-	0.1
* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח		

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

31.12.11		30.6.12		אחוז שינוי בשער החליפין
אירו	דולר	אירו	דולר	
(0.1)	(0.8)	(0.1)	(0.2)	ירידה של 5%
(0.1)	(1.6)	(0.2)	(0.4)	ירידה של 10%
0.1	0.8	0.1	0.2	עליה של 5%
0.1	1.6	0.2	0.4	עליה של 10%

הערות:

(1) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

ה. החשיפה ברבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק, העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכוני ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכוני ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. בנוסף, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכוני ריבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני ריבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית).

להלן נתונים עיקריים מתוך לוח החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית:

30 בדצמבר 2011			30 ביוני 2012			
מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר לא צמוד	מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר לא צמוד	
כולל	כולל	כולל	כולל	כולל	כולל	
צמוד מדד	צמוד מדד	צמוד מדד	צמוד מדד	צמוד מדד	צמוד מדד	
0.40	2.04	0.25	0.42	2.34	0.19	מח"מ נכסים
0.43	3.86	0.44	0.42	3.90	0.36	מח"מ התחייבויות
(0.03)	(1.82)	(0.19)	-	(1.56)	(0.17)	פער (בשנים)
3.43	2.18	4.49	2.61	2.24	3.76	תשואת נכסים
2.33	1.99	2.70	1.01	2.05	2.22	תשואת התחייבויות
1.10	0.19	1.79	1.60	0.19	1.54	פער תשואה (באחוזים)

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת הריבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים קצר ממשיך חיים של התחייבויות, ובגין היקף ההשקעה באפיק זה שהוא הדומיננטי מבין שלושת מגזרי ההצמדה.
- חשיפת ריבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים ארוך יותר של ההתחייבות ממשיך חיים של הנכסים.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למגזר המדדי והשקלי, זאת בשל סגירה מקבילה של נכסים מול התחייבויות ושימוש בעסקאות החלפת ריבית.
- על-פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 4.5%, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4.0% ובמגזר המט"ח בשיעור של 1.0%.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה לחשיפה ברגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לתזוזה של 1% בעקום הריבית על שחיקה של ההון, כדלקמן:

מגזר	מגבלה	ליום 30 ביוני 2012	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	4.0%	1.44%	1.70%	0.36%
צמוד מדד	4.5%	2.42%	2.66%	2.64%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.02%	0.03%	0.02%

מגזר	מגבלה	ליום 31 בדצמבר 2011	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	4.0%	1.70%	2.65%	1.53%
צמוד מדד	4.5%	2.64%	2.64%	0.83%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.03%	0.05%	0.03%

סיכון הרבית בתיק הבנקאי

במדידת סיכון הרבית נלקחות בחשבון שתי הערכות המסתמכות על מידע סטטיסטי. טווח פירעון תוכניות חיסכון - תוכניות חיסכון בהוראת קבע לתקופה של מעל חמש שנים עם תחנות יציאה - נבנה מודל סטטיסטי המקצר את טווח הפירעון. פריסת יתרת העו"ש - העו"ש נפרס לשנה.

הבנק משתמש במודל VAR למזער את הסיכונים בכלל התיק.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
בחודש יוני 2008 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בדבר "גילוי על חשיפה לשינויים בשיעורי הרבית". ההוראה שינתה את מתכונת גילוי חשיפת הנכסים וההתחייבויות לשינויים בשיעורי הרבית, לפיה הוצגה החשיפה על פי תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים שהם מהווים על פי שיעור הרבית המנכה אותם לערכם המאזני. על פי ההוראה החדשה נדרש הבנק לכלול בדוח הכספי מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שווים ההוגן ולכלול ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הרבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.
להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הרבית) ליום 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

מטבע חוץ**		מטבע ישראלי			
סך הכל	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
4,786.6	87.4	183.9	489.5	4,025.8	נכסים פיננסיים*
111.1	5.3	9.6	96.1	0.1	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
					נגזרים וחוזי מאזניים***
(4,428.5)	(85.3)	(179.4)	(580.1)	(3,583.7)	התחייבויות פיננסיות*
(113.0)	(6.0)	(9.9)	-	(97.1)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
					נגזרים וחוזי מאזניים***
356.2	1.4	4.2	5.5	345.1	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* הערות בעמוד 47

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים שינוי בשווי הוגן בשיעורי רבית****

	מטבע ישראלי		מטבע חוץ**		במיליוני ש"ח		באחוזים
	לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אחר	סך הכל	סך הכל	
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	350.8	14.2	4.2	1.4	370.6	14.4	4.04%
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	345.7	6.4	4.2	1.4	357.7	1.5	0.42%
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	339.4	(4.1)	4.2	1.4	340.9	(15.3)	(4.29%)

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 16 ג' בדוח הכספי השנתי.

**** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שערי הריבית במגזר ההצמדה. סך כל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

1. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- וועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון - הוועדה הינה וועדת דירקטוריון ייעודית לתחום ניהול הסיכונים בבנק. בין היתר, הוועדה מקיימת דיונים בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק, בטרם מובאים לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפות לסיכונים הפיננסיים השונים ואחר עמידת הבנק במגבלות החשיפות שנקבעו.

הוועדה עוקבת גם אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם ואחר ההשפעות על סביבתו העסקית של הבנק ומקיימת דיון לגבי ההשלכות על רמות החשיפה והמגבלות הרצויות.

כמו כן, הוועדה מקיימת מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.

- אחת לרבעון מתקיים בדירקטוריון דיון במסמך החשיפות לסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחת עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון.

- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק. מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק. וכן, מחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת פעמיים בשבוע. בועדה משתתפים חברי ההנהלה, מנהל הסיכונים הראשי ומנהלת מחלקת נג"ה. הועדה דנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים ובמוצרים חדשים.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

- ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת אחת לשבוע. הועדה דנה בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול הרלוונטיים בבנק.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות - היחידה, השייכת לחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחראית על ניהול בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו. בנוסף היחידה אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.

- פורום CRO בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.

- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי בבנק עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.

- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכנית העבודה השנתית שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ז. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, החשיפות בפועל לסיכוני השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות במסמך החשיפות הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות לסיכונים פיננסיים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ועל פי דרישה בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים, אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות וקבע מגבלות על פער יחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק השלים ביצועו של סקר פערים מקיף לבחינת עמידתו בהוראה. הבנק החל בפעולות לסגירת הפערים שזוהו כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל II.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כבני מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות יחס הנזילות לפי תקופות פירעון.
- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוזץ מאזניות בבנק.

- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה לעניינים שוטפים ארבע פעמים בשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות.
- בימים אלה מתוקף המודל, שבמסגרתו נבחנים המתודולוגיה שבבסיסו כמו גם נכונות הנתונים ושלמותם, ברמת הקלט, הפלט ומשוואות המודל.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהיה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

תרחישי קיצון

כאמור, במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי לחץ על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני מדגם שמוגדר מראש בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוץ מאזנים. יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. מערכות מדידת סיכון

- על פי הוראת בנק ישראל האמור לעיל, תאגיד בנקאי נדרש לנהל את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי מבוסס. לאחר מועד הסבת מערכות המידע, החל הבנק להשתמש במודל הנזילות המקובל בקבוצת הבינלאומי. מודל פנימי זה מתבסס על התשתית הניהולית לניהול סיכון הנזילות.
- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פרעון.
- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתמשש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על-פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על-פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.
- מגבלת יחס הכיסוי במגזר השקלי ובמגזר המט"ח, כפי שנקבעה על ידי דירקטוריון הבנק עומדת על 1.2.

תוצאות המודל ליום 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

שקל	מט"ח	
128	1,174	פער נכסים להתחייבויות לתקופת פרעון עד חודש
6.33	3.07	יחס נכסים להתחייבויות לתקופת פרעון עד חודש

מגבלת פער הנזילות יום עד שבוע עומדת על סכום חיובי ומשבוע עד שנה - 70 מיליון בשקלים ו- 15 מיליון במט"ח. על פי החלטת הדירקטוריון הבנק נדרש להחזיק רזרבה נזילה של לפחות 150 מיליוני ש"ח. נכון ליום 30 ביוני 2012 יתרת רזרבת הנזילות עמדה על 1,060 מיליוני ש"ח.

המקורות העיקריים של הבנק הם פקדונות הציבור. בנוסף הבנק משתתף במכרזים המוניטריים של בנק ישראל לצורך ויסות הנזילות. הבנק בודק באופן שוטף את תקופות הפרעון, תוך התחשבות בפרעון מוקדם של תוכניות חסכון.

יתרה ממוצעת		
31.12.2011	30.6.2012	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
554.3	557.7	פקדונות הציבור
2,882.5	3,146.9	תוכניות חסכון ופקדונות צמודים
235.4	256.8	פקדונות שקליים לא צמודים
3,672.2	3,961.4	פקדונות צמודי מט"ח ובמט"ח
34.0	41.3	סה"כ
3,706.2	4,002.7	פקדונות מבנקים ומבנק ישראל
		סה"כ

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם (ראה גם הרחבה ופירוט לעיל בסעיף בדבר הפיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק):

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה את המדיניות הכוללת לניהול סיכון הנזילות, את תיאבון הסיכון ואת המגבלות.
- ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת פעמיים בשבוע ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, סיכוני שוק בהתפתחויות הפיננסיות ומוצרים חדשים. דיוני הוועדה מתמקדים בעיקר בהתפתחויות בנזילות העסקית והסטטוטורית ובהתפתחויות העסקיות העשויות להשפיע עליה.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339 ו-342.

ה. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן במסגרת דיווח יומי המופץ למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה, למנהל הסיכונים הראשי ולמנהלת מחלקת נג"ה.
- דיווח על החשיפות מרכז במסמך החשיפות הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח אחת לרבעון בהנהלה ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

30 ביוני 2012		31 בדצמבר 2011		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
2.8	0.3	2.8	0.2	ריבונות
41.5	3.7	42.2	3.8	יישויות סקטור ציבורי
156.0	14.0	158.8	14.3	תאגידים בנקאיים
370.6	33.4	384.5	34.6	תאגידים
1,500.1	135.0	1,422.0	128.0	קמעונאים ליחידים
232.1	20.9	234.4	21.1	עסקים קטנים
90.7	8.2	94.4	8.5	נכסים אחרים
2,393.8	215.5	2,339.1	210.5	סה"כ בגין סיכוני אשראי
26.1	2.3	26.1	2.3	סיכוני שוק
407.8	36.7	398.4	35.9	סיכון תפעולי
2,827.7	254.5	2,763.6	248.7	סה"כ נכסי סיכון

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף צד או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 ביוני 2012						
סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות מאזניות	חוץ נכסים אחרים	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו
ריבונות	1,153.5	587.8				1,741.3
יישויות סקטור ציבורי	61.2	20.1		2.9		84.2
תאגידים בנקאיים	304.5	16.2	2.1			322.8
חובות של תאגידים	394.2	5.9		47.6		447.7
קמעונאים ליחידים	1,929.1			1,189.6		3,118.7
הלוואות לעסקים קטנים	334.1			99.1		433.2
אחרים					132.3	132.3
סה"כ	4,176.6	630.0	2.1	1,339.2	132.3	6,280.2

31 בדצמבר 2011

סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות מאזניות	חוץ נכסים אחרים	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו
ריבונות	1,063.3	653.1				1,716.4
יישויות סקטור ציבורי	63.3	20.3		2.0		85.6
תאגידים בנקאיים	331.6		1.8			333.4
חובות של תאגידים	402.4	7.9		42.9		453.2
קמעונאים ליחידים	1,829.3			1,119.5		2,948.8
הלוואות לעסקים קטנים	343.1			102.0		445.1
אחרים					140.1	140.1
סה"כ	4,033.0	681.3	1.8	1,266.4	140.1	6,122.6

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 ביוני 2012		31 בדצמבר 2011	
יתרת חשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי	יתרת חשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי
סוג החשיפה	אשראי	ברוטו ממוצעת	ברוטו ממוצעת
הלוואות	4,176.6	3,846.3	4,033.0
איגרות חוב	630.0	736.0	681.3
נגזרים (OTC)	2.1	1.9	1.8
חשיפות חוץ מאזניות	1,339.2	1,275.8	1,266.4
נכסים אחרים	132.3	139.4	140.1
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	6,280.2	5,999.4	6,122.6

להלן סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור וההפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי נכון ל-30.6.2012 (במיליוני ש"ח):

סלולר ציבורי	הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	הפרשה להפסדי אשראי פרטי	הפרשה להפסדי אשראי קבוצתי
סקטור ציבורי				0.2
תאגידים	15.2	6.2	4.5	4.3
קמעונאות ליחידים	32.6	17.9	18.2	9.6
עסקים קטנים	19.5	11.6	12.5	1.4
סך הכל	67.3	35.7	35.2	15.5

להלן סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור וההפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי נכון ל-31.12.2011 (במיליוני ש"ח):

הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	הפרשה להפסדי אשראי פרטני	הפרשה להפסדי אשראי קבוצתי	
			0.2	סקטור ציבורי
11.0	0.9	1.4	3.3	תאגידים
37.5	24.1	27.3	8.8	קמעונאות ליחידים
22.2	16.9	16.5	3.7	עסקים קטנים
70.7	41.9	45.2	16.0	סך הכל

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק, נסקרת על מנהל תחום ניהול סיכוני אשראי בחברת האם ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת דירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי.
 - מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולהרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
 - מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
 - מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכוני אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
 - מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
 - הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה מבוצעת באמצעות יחידה אקסוגנית לאגף האשראי בבנק.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

- במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.
- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
 - הפעילות האשראית של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.
- כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאפיינים ברמת סיכון גבוהה.

תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתחה חברת האם לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות באגף האשראי מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בסניפים והן במטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בחטיבה העסקית וביחידת תחום סיכוני אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, ממסרי לקוחות, שעבודים שוטפים, שעבודים ספציפיים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימושם בעת הצורך של הביטחונות. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק של ניסיון העבר.
- הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך להחלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הביטחונות החדשה משפרת את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

פיקוח ובקרה

- כל חביונות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חביונות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.

ו. מדיניות חובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.

- במסגרת הבנק פועלת יחידת גביה ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים המטפלת גם בחבויות שהועברו לטיפול משפטי.
- בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות ארבע פעמים בשנה.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק בדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת אשראי בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת לפחות פעם בחודש ודנה בתיקי אשראי במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום סיכוני אשראי
- היחידה בראשות מנהל תחום סיכוני אשראי, כפופה למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. היחידה אחראית על בקרת סיכוני האשראי של הלווים הספציפיים על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק ופועלת באופן שוטף לבחינת איכות החלטות האשראי לרבות השתתפות

נציג מטעמה בוועדות האשראי השונות. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").

ח. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של שנת 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת ודירקטוריון הבנק אישרו קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים. במסגרת היערכותו של הבנק ליישום הנחיית המפקח בנושא, הוא מסתייע ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

ט. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון, וכן יכולת הבנק לגייס הון. התרחישים שהבנק מבצע מדווחים מדי שנה במסגרת מסמך ה-ICAAP.

השימוש בכלי דירוג איגרות חוב לצרכי באזל 2

הבנק עושה שימוש בכלי הדירוג של חברות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים לפי סולם השוואה לצורך סיכון

האשראי של איגרות חוב הבאות המדורגות בדירוג בינלאומי של S&P, Moody's ו-Fitch

- לבנק השקעה ב-2 איגרת חוב של מדינת ישראל בסך 14.4 מיליוני ש"ח בדירוג A בינלאומי.

י. הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 ביוני 2012						31 בדצמבר 2011					
סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשופות חוץ-מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשופות חוץ-מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה מעל שנה ועד חמש שנים	2,448.1	280.3	1.5	1,283.4	74.3	4,087.6	2,267.7	277.6	1.1	897.3	80.8
	1,253.2	259.5	0.2	51.7		1,564.6	1,304.5	324.3	0.5	367.1	
מעל חמש שנים	475.3	90.2	0.4	4.1		570.0	460.8	79.4	0.2	2.0	
סך הכל תזרימי מזומנים	4,176.6	630.0	2.1	1,339.2	74.3	6,222.2	4,033.0	681.3	1.8	1,266.4	80.8
ללא תקופת פירעון					58.0	58.0					59.3
סה"כ	4,176.6	630.0	2.1	1,339.2	132.3	6,280.2	4,033.0	681.3	1.8	1,266.4	140.1

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

סוג החשיפה	אשראי	יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי					
		0%	20%	50%	75%	100%	150%
ריבונות	1,741.3	1,727.0	14.3				
יישויות סקטור ציבורי	84.0			84.0			
תאגידים בנקאיים	322.9		19.2	303.7			
תאגידים	436.8				433.5	3.3	
קמעונאים ליחידים	3,090.1				1.9	3.6	
עסקים קטנים	418.2				0.2	3.1	
נכסים אחרים	132.3	41.6			90.7		
סה"כ	6,225.6	1,768.6	33.5	387.7	3,499.5	526.3	10.0

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				13.8	1,702.6	1,716.4	ריבונות
			85.4			85.4	יישויות סקטור ציבורי
			306.3	27.1		333.4	תאגידים בנקאיים
0.8	445.7					446.5	תאגידים
4.0	0.8	2,907.2				2,912.0	קמעונאים ליחידים
1.8	1.2	421.5				424.5	עסקים קטנים
	94.4				45.7	140.1	נכסים אחרים
6.6	542.1	3,328.7	391.7	40.9	1,748.3	6,058.3	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 30 ביוני 2012 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				14.3	1,727.0	1,741.3	ריבונות
			84.0			84.0	יישויות סקטור ציבורי
			304.3	19.2		323.5	תאגידים בנקאיים
3.2	387.1					390.3	תאגידים
3.6	1.8	2,981.6				2,987.0	קמעונאים ליחידים
3.1	0.2	357.0				360.3	עסקים קטנים
	90.7				41.6	132.3	נכסים אחרים
9.9	479.8	3,338.6	388.3	33.5	1,768.6	6,018.7	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				13.8	1,702.6	1,716.4	ריבונות
			85.4			85.4	יישיות סקטור ציבורי
			306.7	27.1		333.8	תאגידים בנקאיים
0.8	402.8					403.6	תאגידים
3.9	0.8	2,817.1				2,821.8	קמעונאים ליחידים
1.7	1.2	363.8				366.7	עסקים קטנים
	94.4				45.7	140.1	נכסים אחרים
6.4	499.2	3,180.9	392.1	40.9	1,748.3	5,867.8	סה"כ

נתונים עיקריים על האשראי (בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2011	30 ביוני 2012	
2,573	2,664	יתרת האשראי לציבור, נטו
2,494	2,646	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו
54%	55%	חלק האשראי לציבור, נטו מסך הנכסים

הפרשות להפסדי אשראי - יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני הסתכמה ביום 30 ביוני 2012 ב- 37.9 מיליוני ש"ח לעומת 46.9 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי הסתכמה ביום 30 ביוני 2012 ב- 16.8 מיליוני ש"ח לעומת 17.4 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011.

להלן פילוח החבויות הבעייתיות בהתאם להוראה החדשה (ו):

30 ביוני 2012					31 בדצמבר 2011				
מאזני	חוץ	סך	הכל	הפרשה	חוב	מאזני	חוץ	סך	הכל
מאזני	מאזני	חוב רשום	חוב רשום	להפסדי אשראי	נטו	מאזני	מאזני	חוב רשום	חוב רשום
67.3	7.4	74.7	37.9	36.8	70.7	4.8	75.5	46.9	28.6
0.3	-	0.3	*-	0.3	0.2	-	0.2	*-	0.2
16.5	*-	16.5	2.3	14.2	18.0	1.6	19.6	2.8	16.8
סיכון אשראי פגום									
סיכון אשראי נחות									
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת									
84.1	7.4	91.5	40.2	51.3	88.9	6.4	95.3	49.7	45.6
סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות									
40.6	7.4	48.0	20.2	27.8	38.4	6.4	44.8	24.2	20.6
43.5	*-	43.5	20.0	23.5	50.5	-	50.5	25.5	25.0
סיכון אשראי מסחרי בעייתי									
סיכון אשראי בגין אנשים פרטיים									
84.1	7.4	91.5	40.2	51.3	88.9	6.4	95.3	49.7	45.6
סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות									

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

נספח א' - נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות רבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר:

יתרה ליום 30 ביוני 2012	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
סכומים מדווחים - מיליוני ש"ח	

1. נכסים שאינם מבצעים		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית:		
- שנבדק על בסיס פרטני	65.5	68.8
סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית	65.5	68.8
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	65.5	68.8
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית	1.8	1.9
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי		
סיכון אשראי מאזני בגין הציבור	38.5	36.3
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור	7.4	6.4
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור	45.9	42.7
סיכון אשראי מאזני בגין אחרים	2.1	2.1
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים	2.1	2.1
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי	48.0	44.8
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר	0.3	0.2

יחס הון מזערי -

	31.12.2011	30.6.2012
באזל II	13.72%	14.19%
יחס הון מינימלי על פי בנק ישראל	9%	9%

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל- 7.5% לפחות. יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

כנגד סיכוני האשראי והסיכונים האחרים עומדים מקורות ההון, שהסתכמו ביום 30 ביוני 2012 ב- 401.2 מיליוני ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2011 ב- 379.1 מיליוני ש"ח). ב- 14 במאי 2008 הנפיק הבנק לבנק הבינלאומי שטר הון על סך 9,635 אלפי ש"ח, אשר הוכר כהון משני לצורך עמידה ביחס הון מזערי.

במסגרת מדיניות הביטחונות נקבעים עקרונות וכללים לקביעת שווים בהתייחס לסוג הביטחון וסוג האשראי אותו הוא מבטיח, כגון טווח הזמן למימוש הביטחון, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הביטחון וכדומה. הביטחונות המתקבלים בבנק מוזרמים למערכת בטחונות, כאשר לכל ביטחון ניתן אחוז כמקדם ביטחון הנקבע לפי רמת הסיכון של הביטחון ומוכפל בשווי השוק של הביטחון. הבנק רשם בטחונות מסוימים כנגד אשראי בסכום של 206.9 מיליוני ש"ח שאותם הוא מקזז מיתרת האשראי לצורך חישוב סיכון אשראי.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים - הגישה הסטנדרטית, הותרה הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בביטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות. הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל 2.

פיקוח ובקרה על השימוש בביטחונות

- כל חביות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכות - בקרה שונות באמצעותן מבצע הבנק מעקב שוטף של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוחות יעודיים ממערכות התפעול בהם מפורטות כל חביות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, ומתקבלת תמונת מצב שלמה על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במערכי בקרה נוספים.

להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה (במיליוני ש"ח):

30 ביוני 2012					
ריבונות	חשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לפני הפחתת בטחונות)	חשיפה שמכוסה ע"י ערבויות	שנוספו	חשיפה שמכוסה ע"י בטחון פיננסי כשיר ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לאחר הפחתת בטחונות)
	1,741.3				1,741.3
יישויות סקטור ציבורי	84.0				84.0
תאגידים בנקאיים	322.9		0.6		323.5
תאגידים	436.8			46.5	390.3
קמעונאים ליחידים	3,090.1	0.5		102.6	2,987.0
עסקים קטנים	418.2	0.1		57.8	360.3
נכסים אחרים	132.3				132.3
סה"כ	6,225.6	0.6	0.6	206.9	6,018.7

31 בדצמבר 2011					
ריבונות	חשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לפני הפחתת בטחונות)	חשיפה שמכוסה ע"י ערבויות	שנוספו	חשיפה שמכוסה ע"י בטחון פיננסי כשיר ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לאחר הפחתת בטחונות)
	1,716.4				1,716.4
יישויות סקטור ציבורי	85.4				85.4
תאגידים בנקאיים	333.4		0.4		333.8
תאגידים	446.5			42.9	403.6
קמעונאים ליחידים	2,912.0	0.2		90.0	2,821.8
עסקים קטנים	424.5	0.2		57.6	366.7
נכסים אחרים	140.1				140.1
סה"כ	6,058.3	0.4	0.4	190.5	5,867.8

להלן פרטים על היקף העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

30 ביוני 2012				
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'				
חשיפה לאחר				
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות
נגזרי רבית	-	12.8	0.2	0.2
נגזרי מדד	0.1	96.2	0.1	0.1
נגזרי מט"ח	*-	*-	*-	*-
נגזרי מניות	0.3	22.2	1.7	1.7
נגזרי סחורות ואחרים	0.1	0.9	0.1	0.1
סה"כ	0.5	132.1	2.1	2.1

* קטן מ-0.1 מיליוני ש"ח

להלן פרטים על היקף העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2011				
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'				
חשיפה לאחר				
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות
נגזרי רבית	-	12.6	0.2	0.2
נגזרי מדד	-	30.0	*-	*-
נגזרי מט"ח	*-	2.4	*-	*-
נגזרי מניות	0.2	19.4	1.5	1.5
נגזרי סחורות ואחרים	0.1	0.9	0.1	0.1
סה"כ	0.3	65.3	1.8	1.8

* קטן מ-0.1 מיליוני ש"ח

הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).

- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- כמו כן הבנק נערך למול טיוטת הוראת בנק ישראל בנושא "ניהול הסיכון התפעולי".
- מנהלת הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם למסמך ה-Sound Practices שפורסם בשנת 2003 (להלן - Sound Practices) של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום טיוטת הוראת בנק ישראל בנושא "ניהול הסיכון התפעולי".

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין, על ה-Sound Practices של ועדת באזל ועקרונות באזל II שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
 - דירקטוריון הבנק מינה מנהלת סיכונים תפעוליים אשר אחראית לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות.
 - תיאבון הסיכון - תיעדוף בביצוע ההמלצות למזעור הסיכונים התפעוליים על-פי תכנית עבודה שהתווה הדירקטוריון ובכפוף לשיקולי עלות-תועלת.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

- סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי קווי עסקים.
- הבנק אימץ את הסקרים התפעוליים של חברת האם בהם שיטות העבודה זהות. ביחידות האחרות מופו הפערים והסקרים מתבצעים על פי תכנית העבודה שנקבעה. הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות חדשות וכן ביחידות חדשות בבנק.
- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.

- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות, לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות, תהליכים ויחידות חדשות בבנק.
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

איסוף אירועי כשל

הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל וכמעט כשל, כבסיס נתונים לאימות הערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו במסמך המדיניות המטפל בין היתר, בבדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם למדיניות, מוגו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לדירקטוריון בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מיישום הוראת ה- sound practices של ועדת באזל שאומצו ע"י הפיקוח על הבנקים ולישיפור מתמיד של סביבת הבקרה, הוגדרו KRI לכל התהליכים העסקיים וקוימו הדרכות בנושא.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה. הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ה- Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולישיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. היערכותו של הבנק מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית והגדרת אסטרטגיה להמשכיות

עסקית, שני מסמכים שאושרו ע"י הדירקטוריון, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה ונהלים וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. הוגדרו סניפי גרעין והצוותים אשר יאיישו בעת חירום סניפים אלו. מתקיים פורום קבוצתי המופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק השלים את המהלך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצעו מיפוי מקיף של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על-פי תוכניות העבודה ותוך סיוע בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא. כמו כן הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מספר 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:
 - 1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - 1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו ע"י הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה ע"י אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - 1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- בחודש ספטמבר 2011 הרחיב הבנק את גבולות האחריות בפוליסה.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר. בחודש ספטמבר 2011 הרחיב הבנק את גבולות האחריות בפוליסה.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח עבודות קבלניות, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק לרבות ניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית, ובכלל זה מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק ומחוזה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן המבקרת הפנימית הראשית של הבנק משתתפת בפורום הסיכונים התפעוליים הקבוצתי המתכנס אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלת הבנק במסמכי החשיפות השונים של הבנק, במסגרתו נדון ומדווח גם מסמך חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי, בהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי הבנקים, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מת"ף).
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום קבוצתי, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהלת הסיכונים התפעוליים, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.
- ועדת המשכיות עסקית בבנק מסד מתכנסת אחת לחצי שנה ומוודאת ביצוע תוכנית העבודה בנושא.
- ועדת סיכונים תפעוליים ברמת הנהלת הבנק דנה מידי רבעון בסיכונים התפעוליים, במסגרת הדיון במסמך החשיפות. מסמך החשיפות מובא לדיון גם בפני דירקטוריון הבנק.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות במסמך החשיפות הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת המסמך מתוארות החשיפות התפעוליות בהתאם לתאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך החשיפות מפרט גם התפתחויות הטיפול בחשיפות, אירועי כשל וכולל דיווח על סיכונים מפתח.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.

ב.מדיניות

ועדת הביקורת מאשרת את תוכנית העבודה השנתית של יחידת הציות של הבנק.

ג. ניהול החשיפה

- בחודש מאי 2012 מונה אחראי ציות הכפוף למנכ"ל הבנק. עד למינוי זה שימש בתפקיד קצין הציות הקבוצתי. אחראי הציות מונחה מקצועית ע"י קצין הציות ואחראי איסור הלבנת הון של חברת האם, הכפוף לראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם.
- היחידה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקרות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- היחידה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המחלקה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע בחברת האם סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקרות למניעת הסיכון שבהפרתן. במהלך שנת 2009 השלימה חברת האם עדכון מקיף לסקר התשתיות. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של אמצעים הכוללים נהלים, מערכות, מנגנוני בקרה והדרכה וטפסים שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו. הבנק אימץ, לאחר הסבת מערכות המחשב והנהלים, את סקר תשתיות הציות שנערך עבור חברת האם. נוסף לסקר שאומץ, בוצע בבנק סקר משלים הנוגע למוצרים יחודיים ונהלי עבודה ביחידת המטה אשר תוקף על ידי המחלקות המקצועיות. המחלקות המקצועיות הודיעו על תיקון הפערים שאותרו אצלם.

לצד אחראי הציות הראשי פועלים נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקדים, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של היחידה.

- ועדת תיאום לאכיפת הציות של חברת האם אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המערך המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מיכון, מדור הדרכה ומדור פניות הציבור. בועדה משתתפים הנציגים הרלוונטיים של הבנק ונציגים מחברות הבנות). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם

לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.

- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות הקבוצתי משמש כיושב הראש.

- כמו כן, מסתייעת היחידה במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת ארגון ושיטות, במחלקה המשפטית, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.

- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות באמצעות לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

- נאמני הציות של הבנק משתתפים בהשתלמויות, ימי עיון כנסים והדרכות.

ד.דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח אחראי הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה מביא אחראי הציות בפני הדירקטוריון סיכום שנתי ומדווח על פעולותיו.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

- החל כמועד ההסבה פעילות הבנק בנושא משולבת במסגרת מערכות הבינלאומי. פועל יוצא מכך הינו התאמת מדיניות הבנק בנושא הלבנת הון למדיניות חברת האם.
- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה האחראי על איסור הלבנת הון, המכהן אף כאחראי הציות של הבנק. היחידה מונחית מקצועית ע"י האחראי הקבוצתי בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- תפקידי האחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.
- לשם יישום החוק והטמעה קפדנית של הוראותיו מונח בבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו כפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון לאחראי על איסור הלבנת הון.
- הבנק עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון. עובדי הבנק נדרשים לעמוד במבדקים בנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.
- ועדה מייעצת לבנק בראשות קצין הציות הקבוצתי הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי בבנק אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- ועדת מעקב בנושא מניעת הלבנת הון וציות בראשות מנכ"ל הבנק, אשר מקבלת דיווחים של היחידה בנוגע לחשיפות שנתגלו ואופן הטיפול בליקויים.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

סיכון רגולטורי

פעילותו של הבנק מודרכת ותחומה במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981, חוק הבנקאות (שירות ללקוח, התשמ"א-1981), וכן בתקנות וכללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים. בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כן נתון הבנק לפיקוח של רשויות ממשלתיות אחרות.

דיני הבנקאות מתייחסים להוננו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישגיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה.

דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי). דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

סיכון תחרות

סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים.

סיכון משפטי

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה - במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, דרכים לאיתורו, מיפוי ומיצעורו. תיאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים והבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות לפחות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות, משמעתיות או צרכניות. היעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, היעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במערך המסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף, פועל היעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים שונים, לרבות בחינת כל מוצר/פעילות חדשה ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק. במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות היעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות במסמך החשיפות הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכון המשפטי מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בביקורת הפנימית ובקצין הציות, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

חשיפה לתובענה ייצוגית

ביום 21 בנובמבר 2010 נתקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק על סך כ- 59 מיליון ש"ח אשר עניינה הפסקת פעילות המחשב המרכזי של בנק הפועלים אשר שרת את הבנק באותו מועד שארעה ביום 23 בנובמבר 2008. הבנק, כך נטען, המשיך באותה עת לגבות מלקוחותיו שלא כדין עמלות שונות על אף שלא יכלו לעשות שימוש בחשבונותיהם.

ביום 19 במרס 2012 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה הכוללת התאמה לבנק מסד של יישום הפשרה אליה הגיע בנק הפועלים. ביום 19 ביוני 2012 אישר בית-המשפט המחוזי בירושלים את הסדר הפשרה, הכולל התאמה לבנק מסד של יישום הפשרה אליה הגיע בנק הפועלים. ההשפעה של הסכם הפשרה על תוצאות הבנק אינה מהותית. ביום 16 ביולי 2012 פרסם הבנק הודעה בעיתון בדבר אישור הסדר הפשרה, ובו תמצית הסדר הפשרה.

תביעת ועד העובדים נגד הבנק

ועד העובדים והסתדרות העובדים הכללית החדשה הגישו תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב, לפיה נדרש הבנק לשלם תשלום עבור שעות נוספות לחלק מאוכלוסיית העובדים המקבלים דמי ניהול ושעות נוספות גלובליות.

ביום 11 ביוני 2012 נחתם בין הבנק לוועד העובדים ולהסתדרות העובדים הסכם במסגרת הליך גישור. על-פי ההסכם שקיבל תוקף של פסק-דין, עובדים המקבלים דמי-ניהול מעל 3% ועד 26.4%, יקבלו תשלום עבור שעות נוספות במתכונת שנקבעה.

הערכה כוללת של מצב החשיפות לסיכונים

לא חלו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוח השנתי של שנת 2011.

באזל II

א. רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן: "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית- תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ולהציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

ב. הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009. בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון. - להלן הוראה נוספת שפורסמה במהלך שנת 2012 ועד לפרסום דוח זה:
1. ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול סיכון תפעולי".

2. טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים:

- א. הוראה 301 בנושא "דירקטוריון".
- ב. הוראה חדשה בנושא "עקרונות לניהול סיכון אשראי".
- ג. הוראה 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות".
- ד. הוראה 315 בנושא "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".
- ה. הוראה 319 בנושא "בקרת אשראי".
- ו. הוראה חדשה בנושא "ניהול סיכונים".
- ז. הוראה 339 בנושא "ניהול סיכונים שוק וריבית".
- ח. הוראה 350 בנושא "ניהול סיכונים תפעוליים".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

ביום 28 במרס 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים". על פי מכתב זה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים. הבנק לומד דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן. יחס הון הליבה של הבנק ליום 30 ביוני 2012 הוא 13.71%.

ג. היערכות הבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל לישם את הוראות באזל II, מדי רבעון, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכונים אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

הבנק נערך ליישום הנדרש בנושא ניהול הסיכונים התפעוליים כנדרש בהוראה, לרבות היערכות ליישום בעתיד של הגישה הסטנדרטית.

סיכונים שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית.

הנדבך השני - על פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות חברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתכניות אסטרטגיות עתידיות מעבר לדרישות ההון המינימליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש

לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios) כחלק מתהליך הערכת הנאותות ההונית וכחלק משיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

הבנק ביצע את תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP). תשתית ועקרונות התהליך שיושמו בבנק הבינלאומי, משמשים בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק, על בסיס הנתונים ליום 30 ביוני 2011.

ביום 29 בפברואר 2012 אושר מסמך ה-ICAAP ע"י דירקטוריון הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP שהוגש להנהלה ולדירקטוריון הבנק צורפו ממציא הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק:

- הבנק השלים את ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS, כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים.
- כמו כן, השלים הבנק ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. הבנק בוחן דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הנהלת הבנק אישרה תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעוד גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות וכן תיעוד גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

הבנק החל בעדכון מסמך ה-ICAAP לשנת 2012 על בסיס הנתונים ל-30 ביוני 2012.

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. יעד זה מתוקף מידי שנה במסגרת תכניות העבודה ומוסכם על בנק ישראל. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל-7.5% לפחות.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד
1.	טבלה 2 דוח על השינויים בהון, גילוי על רכיבי הון לצורך חישוב הלימות ההון	80,104
2.	טבלה 3 א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי	53
	ב. באור 4 לדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	125-124
3.	טבלה 4 ב' סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	54
	טבלה 4 ד' התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי	54-53
	טבלה 4 ה' פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	60
	טבלה 4 ו' סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור, והפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי	55-54
	טבלה 4 ח' תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי	124-122
4.	טבלה 5 סיכון אשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון	62-60
5.	טבלה 7 הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	65
6.	טבלה 8 גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	66
7.	טבלה 10 סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	40
8.	טבלה 14 סיכון ריבית בתיק הבנקאי	47-46

ד. הלימות ההון

הוראות המפקח על הבנקים קובעות את מסגרת העבודה למדידה והלימות הון. במסגרת הנדבך הראשון - דרישות להון מזער, מפורט אופן חישוב ההון הנדרש בגישות סטנדרטיות בגין סיכונים אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק. דרישה זו ביחד עם תהליך ה-ICAAP שתואר לעיל מהווים את מסגרת התהליכים הקיימים בבנק להערכת הלימות ההון הנדרשת כדי לתמוך בפעילותו.

ה. השיטות למדידת הלימות ההון על פי הנדבך הראשון:

סיכונים אשראי

הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדד סיכון האשראי באופן סטנדרטי בהסתמך על דירוגי אשראי חיצוניים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון האשראי. החלופה האחרת מתבססת על דירוגים פנימיים וכפופה לאישור מפורש של המפקח על הבנקים (פרטים מלאים על החשיפה לסיכונים אשראי ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "ניהול סיכונים אשראי").

סיכון שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסדים על פוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובעים משינויים במחירי השוק. הסיכונים עליהם חלות דרישות הנדבך הראשון הם: סיכונים הנובעים ממכשירים הקשורים לריבית ולמניות בתיק למסחר

וסיכוני שער חליפין בכלל פעילות הבנק. הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני שוק. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדדים שלושה סיכונים המטופלים בפרק זה סיכון הריבית, פוזיצית המניות ושער החליפין באופן סטנדרטי המסכם את דרישות ההון בגין כל המרכיבים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון השוק. החלופה האחרת מתירה לבנקים להשתמש באומדני סיכון שנגזרו ממודלים פנימיים בכפוף לתנאים שפורטו בהוראה ולהיתר מפורש של המפקח על הבנקים. (פרטים מלאים על החשיפה לסיכוני שוק ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "סיכוני שוק").

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי. הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי: גישת האינדיקטור הבסיסי והגישה הסטנדרטית. לפי גישת האינדיקטור הבסיסי חייב הבנק להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה לשיעור קבוע של ההכנסה השנתית הגולמית החיובית בשלוש השנים הקודמות. נקבע שיעור של 15%. שיטה זו משמשת את הבנק במדידת ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי.

ו. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

	ליום 30 ביוני 2012	ליום 31 בדצמבר 2011
הון רובד 1		
הון מניות נפרע	14.3	14.3
פרמיה	2.7	2.7
עודפים	369.9	349.8
מכשירים הוניים אחרים	0.7	0.7
סכומים שהופחתו מההון	-	1.8
סה"כ הון רובד 1	387.6	365.7
סך הכל הון רובד 2 לאחר ניכויים	13.6	13.4
סה"כ הון כולל	401.2	379.1

ז. יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1:

	ליום 30 ביוני 2012	ליום 31 בדצמבר 2011
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	13.71%	13.23%
יחס הון כולל לרכיבי סיכון	14.19%	13.72%

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוחות הכספיים לשנת 2011. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

מערך הסינוף

מערך הסינוף כולל חמישה עשר סניפים ושש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ. במהלך חודש פברואר 2012 נפתחה שלוחה של סניף ירושלים בגבעה הצרפתית. במהלך חודש יוני 2012 נפתחה שלוחה של סניף כרמיאל בסכנין.

הקוד האתי

דירקטוריון הבנק אישר במהלך חודש אפריל 2012 את הקוד האתי של הבנק, אשר עודכן ע"י הנהלת הבנק, במטרה להטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מקיף את העובד בשלושה מעגלי העבודה: העובד והבנק, העובד והלקוח והעובד והסביבה. בקוד האתי נקבעו ערכים מרכזיים ואופן יישומם בחיי היומיום של העובד. הקוד מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קליטת עובד לעבודה. לבנק ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה המשמש כראש אגף בנקאות קמעונאית ובאחריותה דיון בנושאים אתיים והטמעת ערכי הקוד האתי בקרב עובדי הבנק.

הדירקטוריון

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית של הבנק ואת מדיניות החשיפה לסיכונים השונים באמצעות אישור מסמכי המדיניות השונים. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות. כמו כן מתווה הדירקטוריון את תיאבון הסיכון לרבות קביעת יעדים, מטרות והקצאת משאבים להגשמת האסטרטגיה, מקבל החלטות בנוגע למבנה השכר בבנק, להשקעות שונות בנכסים וציוד ומאשר את מינויים של חברי ההנהלה הבכירה של הבנק.

עבודת הדירקטוריון וועדותיו

ועדת אשראי ועסקים, המשמשת גם כועדה לניהול סיכונים ונוסטרו וועדת ביקורת ומאזן, המשמשת גם כוועדה לתנאי עבודה, פרויקטים, אישור עסקאות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 התקיימו 6 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 7 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים ו-5 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן (ראה להלן גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק).

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 22 בינואר 2012, מונה מר חיים קרופסקי כחבר בדירקטוריון הבנק.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

הדירקטוריון מופקד על בקרת העל בבנק (במהלך חודש אוקטובר 2008 אוחדו ועדת מאזן וועדת הביקורת לוועדה אחת). דירקטוריון הבנק מינה את ועדת הביקורת לקיים דיון בדוחות הכספיים, לעקוב אחר שינויים בכללים החשבונאיים ולדון במידת השפעתם על הבנק. הועדה דנה בנושאים שעלו מדוחות הביקורת של רואי חשבון המבקרים, בשינויים במערכי הדווח הפנימי ומקיימת מעקב ובקרה על יישום המדיניות החשבונאית שנקבעה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הועדה. הועדה מקיימת ישיבה לדיון בדוחות הכספיים ובעקבותיה ממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

הועדה מורכבת מהחברים שלהלן:

רו"ח איריס שטרק - יו"ר הועדה (דירקטורית חיצונית, בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר יאיר יצחקי, מר יוסי לוי (בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר משה ניב (דירקטור חיצוני), מר חיים קרופסקי (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית) ומר דורון שורר (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית).

לישיבות הוועדה בהם נדונים הדוחות הכספיים, מוזמנים מנכ"ל הבנק, חשב הבנק, משקיפה מטעם חברת האם, חברי הנהלה נוספים לפי הצורך, המבקר הפנימי של הבנק וכן רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת ועומדים לרשות חברי הועדה בכל שאלה והבהרה בטרם קבלת החלטה להמלצה למליאת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים.

במסגרת הערכת הבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, נצבר ומועבר מידע להנהלת הבנק בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדה בטרם אישור הדוחות הכספיים כנדרש. דיווח בגין חולשה מהותית ניתן בדוחות הכספיים במידה וקיים.

במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה פנימית על דיווח כספי של המפקח על הבנקים, הבנק פועל במהלך השנה למיפוי תהליכי עבודה חדשים ותיקוף תהליכי עבודה קיימים המשפיעים על תהליכי הדיווח הכספי וזאת בעקבות שינויים בהוראות רגולציה החלים על הבנק. תהליך זה כולל תיעוד של תהליכי העבודה החדשים ותיקוף של הקיימים לרבות תיעודם ותיקודם הבקורות המבוצעות במסגרתם. כמו כן, מבוצעות במהלך השנה בדיקות אפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית על תהליכי הדיווח הכספי של הבנק לרבות גילוי. דיווח על ממצאי התהליך מועברים באופן שוטף לוועדת ההיגוי בבנק.

לקראת ישיבת הדירקטוריון מועברים מסמכי רקע וטיטות הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים חברי הנהלת הבנק את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על התוצאות העסקיות של הבנק ומודגשות סוגיות עיקריות. לישיבה זו מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת, ועומדים לרשות חברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה. ועדת הביקורת ומאזן מגישה את המלצותיה בעניין אישור הדוחות הכספיים לדירקטוריון, אשר לו הבלעדיות לאשרם.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ב-30 ביוני 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 22 באוגוסט 2012

נתונים עיקריים בבנק מסד במיליוני ש"ח

רווחיות	לשלושת החודשים שהסתיימו			לששת החודשים שהסתיימו		
	ביום 30 ביוני			ביום 30 ביוני		
	2012	*2011	שינוי ב-%	2012	*2011	שינוי ב-%
הכנסות ריבית, נטו	38.8	37.0	4.9	77.8	73.5	5.9
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1.5	0.9	66.7	3.1	1.3	138.5
הכנסות שאינן מריבית	22.9	19.9	15.1	45.5	44.0	3.4
הוצאות תפעוליות ואחרות	44.7	44.9	(0.4)	88.6	90.2	(1.8)
רווח לפני מיסים	15.5	11.1	39.6	31.6	26.0	21.5
רווח נקי	9.8	7.0	40.0	20.1	16.5	21.8

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

שינוי לעומת (באחוזים)

מאזן - סעיפים עיקריים	30.6.2012	30.6.2011	31.12.2011	30.6.2011	31.12.2011
סך הכל מאזן	4,884.8	4,448.0	4,791.0	9.8	2.0
אשראי לציבור, נטו	2,664.1	2,407.6	2,573.1	10.7	3.5
ניירות ערך	630.0	940.7	682.6	(33.0)	(7.7)
פקדונות הציבור	4,052.8	3,618.8	3,967.9	12.0	2.1
הון	397.8	352.1	375.3	13.0	6.0

יחסים פיננסיים עיקריים באחוזים

יחסים פיננסיים עיקריים	30.6.2012	30.6.2011	31.12.2011
הון לסך המאזן	8.1	7.9	7.8
הון לרכיבי סיכון	14.19	13.31	13.72
אשראי לציבור נטו לסך המאזן	54.5	54.1	53.7
פקדונות הציבור לסך המאזן	83.0	81.4	82.8
פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	152.1	150.3	154.2
הכנסות שאינן מריבית להוצאות תפעוליות	51.3	48.8	49.0
הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות	71.9	*76.8	74.2
הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור (מאזני וחוז-מאזני)	0.15	0.07	0.13
שיעור הפרשה למס	36.4	36.9	35.4
תשואת הרווח הנקי להון	10.7	9.7	10.3
תשואת הרווח לפני מיסים להון, נטו	17.1	13.8	15.0

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד (1)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	(2)	נגזרים	נגזרים	מימון	(2)
(1)	(1)			(1)	(1)		
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
אחוזים				אחוזים			

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני							
2012				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת (2)		הכנסות (הוצאות) מימון		יתרה ממוצעת (2)		הכנסות (הוצאות) מימון	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
בנין אופציות				0.1			
בנין מכשירים נגזרים אחרים				-			
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (6)				3.1			
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בנין הפסדי אשראי				41.8			
הוצאות בנין הפסדי אשראי				(1.5)			
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בנין הפסדי אשראי				40.3			
סך הכל							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4) (א4)				4,781.2			
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (7)				-			
נכסים כספיים אחרים				56.6			
הפרשה להפסדי אשראי				(54.1)			
סך כל הנכסים הכספיים				4,783.7			
סך הכל							
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (א4)				4,370.9			
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (7)				1.5			
התחייבויות כספיות אחרות (א4)				78.7			
סך כל ההתחייבויות הכספיות				4,451.1			
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות				332.6			
נכסים לא כספיים				57.9			
סך כל האמצעים ההוניים				390.5			
מטבע חוץ - נומינלי במיליוני \$ ארה"ב (5)							
נכסים (4) (א4)				69.9			
נגזרי ALM (3)				2.1			
סה"כ				72.0			
התחייבויות (א4)				68.1			
נגזרי ALM (3)				1.1			
סה"כ				69.2			
פער הרבית				0.54			
1.10				1.69			

* הוצג מחדש

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

הערות לעמודים 85 - 88 ראה עמוד 89

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	(2)	נגזרים	נגזרים	מימון	(2)
(1)	(1)		מיליוני ש"ח	(1)	(1)		מיליוני ש"ח
אחוזים	אחוזים			אחוזים	אחוזים		
4.91	87.0	3,590.2		4.76	93.7	3,982.1	
4.91	87.0	3,590.2		4.76	93.7	3,982.1	
(1.05)	(16.6)	3,172.2		(1.09)	(19.1)	3,529.7	
	(0.7)	61.2			(1.1)	64.9	
(1.07)	(17.3)	3,233.4		(1.13)	(20.2)	3,594.6	
3.84	3.86			3.63	3.67		
7.22	18.4	518.6		5.22	13.1	508.4	
	1.4	61.3			1.4	61.9	
6.95	19.8	579.9		5.15	14.5	570.3	
(6.45)	(17.3)	544.9		(4.31)	(11.9)	557.7	
(6.45)	(17.3)	544.9		(4.31)	(11.9)	557.7	
0.50	0.77			0.84	0.91		
(1.47)	(1.8)	246.5		4.93	6.5	266.9	
	(0.1)	4.6			0.1	5.7	
(1.52)	(1.9)	251.1		4.90	6.6	272.6	
2.57	3.0	234.8		(3.99)	(5.1)	258.1	
	(0.2)	4.6			(0.6)	4.5	
2.35	2.8	239.4		(4.39)	(5.7)	262.6	
0.83	1.10			0.51	0.94		
4.81	103.6	4,355.3		4.82	113.3	4,757.4	
	1.3	65.9			1.5	67.6	
4.80	104.9	4,421.2		4.82	114.8	4,825.0	
(1.57)	(30.9)	3,951.9		(1.67)	(36.1)	4,345.5	
	(0.9)	65.8			(1.7)	69.4	
(1.59)	(31.8)	4,017.7		(1.72)	(37.8)	4,414.9	
3.21	3.24			3.10	3.15		

הערות לעמודים 85 - 88 ראה עמוד 89

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים (1)	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) (ות) מימון	יתרה ממוצעת (2)	כולל השפעת נגזרים (1)	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2)
מיליוני ש"ח			אחוזים	מיליוני ש"ח			אחוזים
		0.3 (0.3)				0.2 -	בגין אופציות בגין מכשירים נגזרים אחרים
		0.8				6.4	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (6)
		73.9 (1.3)				83.6 (3.1)	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הוצאות בגין הפסדי אשראי
		72.6				80.5	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
סך הכל							
		4,355.3				4,757.4	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4) (א4)
		0.1				-	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (7)
		36.9 (71.0)				51.9 (56.8)	נכסים כספיים אחרים הפרשה להפסדי אשראי
		4,321.3				4,752.5	סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל							
		3,951.9				4,345.5	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (א4)
		-				1.8	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (7)
		74.3				78.7	התחייבויות כספיות אחרות (א4)
		4,026.2				4,426.0	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		295.1				326.5	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		55.0				58.4	נכסים לא כספיים
		350.1				384.9	סך כל האמצעים ההוניים
מסבך חוץ - נומינלי במיליוני \$ ארה"ב (5)							
	1.44	0.5	69.9	1.14	0.4	70.5	נכסים (4) (א4)
			1.3			1.4	נגזרי ALM (3)
1.41		0.5	71.2	1.12	0.4	71.9	סה"כ
		**_	66.3		(0.1)	68.3	התחייבויות (א4)
		**_	1.4		(0.2)	1.1	נגזרי ALM (3)
		**_	67.7	(0.87)	(0.3)	69.4	סה"כ
1.41	1.44			0.25	0.85		פער הרבית

הערות לעמודים 85 - 88 ראה עמוד 89

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

הערות לעמודים 85 - 88:

- (1) הנתונים בלוחות אלו ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת על הפרשות להפסדי אשראי.
- (3) נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך הניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים, נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2011	2012	2011	2012	
(6.4)	(3.4)	(7.5)	(2.7)	לא צמוד
0.8	3.1	(0.3)	3.4	צמוד מדד
0.3	1.2	0.4	1.4	מט"ח וצמוד מט"ח
(5.3)	0.9	(7.4)	2.1	

- (4א) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (6) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (7) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (8) לאור השינויים שחלו בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של רווח והפסד, הנתונים בסקירה זו ובדוח רווח והפסד והבאורים שצורפו אליו אינם מסווגים באותם כללים.

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2012											
משך	שיעור	סך כל	ללא	מעל	מעל 10	מעל	מעל	מעל שנה	מעל 3	מעל חודש	עם דרישה
חיים	תשואה	השווי ההוגן	תקופת	20	עד 20	5 עד 10	3 עד 5	עד 3 שנים	חודשים	עד	עד חודש
ממוצע	פנימי		פרעון	שנים	שנים	שנים	שנים	ועד שנה	3 חודשים		
אפקטיבי											
בשנים	אחוזים										
0.19	3.76	4,025.8	48.8			18.2	37.5	151.5	167.2	373.9	3,228.7
		0.1									0.1
**0.19	3.76	4,025.9	48.8			18.2	37.5	151.5	167.2	373.9	3,228.8
0.35	2.22	3,583.7				0.2	9.3	129.1	1,097.2	236.2	2,111.7
0.61		96.4						10.3	65.6	10.2	10.3
0.12		0.7							0.2		0.5
** 0.36	2.22	3,680.8				0.2	9.3	139.4	1,163.0	246.4	2,122.5
		345.1	48.8			18.0	28.2	12.1	(995.8)	127.5	1,106.3
			345.1	296.3	296.3	296.3	278.3	250.1	238.0	1,233.8	1,106.3
2.69	2.24	489.5	16.5		18.8	63.3	47.8	225.5	104.7	12.9	
0.63		96.1						10.1	65.7	10.2	10.1
** 2.34	2.24	585.6	16.5		18.8	63.3	47.8	235.6	170.4	23.1	10.1
3.90	2.05	580.1			44.6	142.6	60.2	191.0	106.5	20.0	15.2
** 3.90	2.05	580.1			44.6	142.6	60.2	191.0	106.5	20.0	15.2
		5.5	16.5	(25.8)	(79.3)	(12.4)	44.6	63.9	3.1	(5.1)	(5.1)
			5.5	(11.0)	(11.0)	14.8	94.1	106.5	61.9	(2.0)	(5.1)

* הערות ראה עמוד 94

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2012												
משך	עם דרישה	מפל	מפל 3	מפל שנה	מפל 5 עד 10	מפל 10 עד 20	מפל 20 עד 30	ללא	סך כל	שיעור	היים	
עד חודש	חודש עד 3 חודשים	עד 3 שנים	עד 5 שנים	עד 10 שנים	עד 20 שנים	עד 30 שנים	עד 40 שנים	תקופת	השווי ההוגן	תשואה	מומצע	
אפקטיבי	ועד שנה	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	פרעון	פנימי			
בשנים											מס"ח וצמוד מס"ח*** נכסים פיננסיים*	
באחוזים												
0.43	2.61	271.3	0.9		11.4	1.1	1.2	36.7	78.2	141.8	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
0.23		14.2							14.2		אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
0.11		0.7					0.1	0.2	0.1	0.3	סך כל השווי הוגן	
**0.42	2.61	286.2	0.9		11.4	1.1	1.3	36.9	92.5	142.1	התחייבויות פיננסיות*	
0.08	1.01	264.7					0.1	28.5	49.5	186.6	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
6.04		15.7			12.7	1.2	1.2	0.4	0.2		אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
		0.2					0.1	0.1			סך כל השווי הוגן	
**0.42	1.01	280.6			12.7	1.2	1.4	29.0	49.7	186.6	החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר	
		5.6	0.9		(1.3)	(0.1)	(0.1)	7.9	42.8	(44.5)	החשיפה המצטברת במגזר	
			5.6	4.7	4.7	4.7	6.0	6.1	6.2	(1.7)	(44.5)	
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית											נכסים פיננסיים*	
בשנים												
0.45	2.80	4,786.6	66.2		18.8	92.9	86.4	378.2	308.6	465.0	3,370.5	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.58		110.3						10.1	65.7	24.4	10.1	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
0.10		0.8						0.1	0.2	0.1	0.4	סך כל השווי הוגן
** 0.46	2.80	4,897.7	66.2		18.8	92.9	86.4	388.4	374.5	489.5	3,381.0	התחייבויות פיננסיות*
0.80	2.11	4,428.5			44.6	142.8	69.5	320.2	1,232.2	305.7	2,313.5	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1.38		112.1				12.7	1.2	11.5	66.0	10.4	10.3	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
0.1		0.9						0.1	0.3		0.5	סך כל השווי הוגן
** 0.82	2.11	4,541.5			44.6	155.5	70.7	331.8	1,298.5	316.1	2,324.3	החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר
		356.2	66.2		(25.8)	(62.6)	15.7	56.6	(924.0)	173.4	1,056.7	החשיפה המצטברת במגזר
			356.2	290.0	290.0	315.8	378.4	362.7	306.1	1,230.1	1,056.7	

* הערות ראה עמוד 94

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011			30 ביוני 2011			
סך כל	שיעור	משך	סך הכל	שיעור	משך	
השווי ההוגן	תשואה	חיים	השווי ההוגן	תשואה	חיים	
פנימי	פנימי	ממוצע	פנימי	פנימי	ממוצע	
אפקטיבי						
אחוזים	בשנים		אחוזים	בשנים		מטבע ישראלי לא צמוד
4.49	0.25	3,865.8	4.78	0.32	3,570.6	נכסים פיננסיים*
		0.1			0.2	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4.49	**0.25	3,865.9	4.78	**0.32	3,570.8	סך כל השווי הוגן
2.70	0.44	3,518.1	3.36	0.46	3,220.2	התחייבויות פיננסיות*
	0.91	30.3		0.11	30.8	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
	0.66	0.6		0.86	0.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
2.70	**0.44	3,549.0	3.36	** 0.45	3,251.8	סך כל השווי הוגן
		316.9			319.0	החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר בשיעורי הרבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
2.18	2.10	545.1	2.66	2.59	537.2	נכסים פיננסיים*
	0.92	29.6		0.12	31.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2.18	**2.04	574.7	2.66	** 2.45	568.3	סך כל השווי הוגן
1.99	3.86	558.0	2.46	3.75	558.4	התחייבויות פיננסיות*
1.99	**3.86	558.0	2.46	** 3.75	558.4	סך כל השווי הוגן
		16.7			9.9	החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר

* הערות ראה עמוד 94

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2011			31 בדצמבר 2011		
סך הכל	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע	סך כל השווי ההונג פנימי	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע
מט"ח וצמוד מט"ח***			מט"ח וצמוד מט"ח***		
נכסים פיננסיים*			נכסים פיננסיים*		
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
סך כל השווי הונג			סך כל השווי הונג		
התחייבויות פיננסיות*			התחייבויות פיננסיות*		
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
סך כל השווי הונג			סך כל השווי הונג		
החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר			החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר		
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית			חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית		
נכסים פיננסיים*			נכסים פיננסיים*		
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
סך כל השווי הונג			סך כל השווי הונג		
התחייבויות פיננסיות*			התחייבויות פיננסיות*		
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)			מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
סך כל השווי הונג			סך כל השווי הונג		
החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר			החשיפה לשינויים בשיעור הרבית במגזר		

* הערות ראה עמוד 94

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2012 (המשך)

הערות כלליות לעמודים 90 - 93:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הגתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור ג' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 7 בדוח הכספי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בבאור ג' בדוח הכספי.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2012

פעילות בישראל	סיכון אשראי לציבור							הפסדי אשראי
	סיכון אשראי מאזני (1),(5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2),(5)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	אשראי לציבור פגום (5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
חקלאות	9.5	2.9	12.4	0.3	0.3	0.1	0.1	0.3
תעשייה	74.2	11.7	85.9	5.7	4.0	0.6	0.9	3.5
בניה ונדל"ן	115.2	47.3	162.5	20.7	12.1	0.7	0.7	10.3
חשמל ומים	21.3	0.5	21.8			*-	*-	*-
מסחר	110.4	13.0	123.4	3.0	2.0	0.5	0.4	2.3
בתי מלון, שרותי אוכל והארוחה	16.7	2.9	19.6	0.4	0.4	0.6	0.6	0.5
תחבורה ואחסנה	68.3	12.2	80.5	0.5	0.5	0.2	0.2	0.8
תקשורת ושירותי מחשב	6.6	2.3	8.9	1.2	1.1	(0.1)	0.1	1.1
שירותים פיננסיים	78.3	2.7	81.0	10.4	10.4	1.4	0.2	2.7
שירותים עסקיים אחרים	178.6	46.2	224.8	4.5	2.9	(0.6)	4.0	3.3
שירותים ציבוריים וקהילתיים	140.5	15.1	155.6	1.3	1.0	(0.5)	0.1	1.3
אנשים פרטיים	1,937.4	1,182.4	3,119.8	43.5	32.6	0.2	5.4	28.6
סך הכל	2,757.0	1,339.2	4,096.2	91.5	67.3	3.1	12.7	54.7
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
רשויות מקומיות (4)	61.8	3.0	64.8	*-		(0.1)		0.2

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) אשראי לציבור והשקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 2,714.8 ו- 42.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתן.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות

המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2011

פעילות בישראל	סיכון אשראי לציבור			הפסדי אשראי			יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
	סיכון אשראי חוץ מאזני (5),(1)	סיכון אשראי חוץ מאזני (5),(2)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	אשראי לציבור פגום (5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו
חקלאות	8.3	2.4	10.7	0.2	0.1	(0.1)	0.2
תעשייה	68.4	9.0	77.4	8.6	6.0	0.3	0.1
בניה ונדל"ן	106.1	47.2	153.3	12.3	9.2	0.1	(0.2)
חשמל ומים	23.2	0.2	23.4				
מסחר	112.6	13.2	125.8	7.3	7.2	0.4	0.4
בתי מלון, שרותי אוכל והארח	18.1	2.8	20.9	1.8	1.3	(0.2)	(0.1)
תחבורה ואחסנה	67.9	9.3	77.2	0.6	0.5	0.1	0.1
תקשורת ושירותי מחשב	7.7	1.7	9.4	0.8	0.8	(0.1)	
שירותים פיננסיים*	63.9	2.0	166.1	1.7	1.7	0.1	
שירותים עסקיים אחרים*	201.1	37.9	138.8	10.4	9.3	1.1	0.2
שירותים ציבוריים וקהילתיים	94.4	3.2	97.6	2.1	1.7	(0.2)	
אנשים פרטיים	1,755.0	1,083.0	2,838.0	78.8	46.7	(0.2)	(2.4)
סך הכל	2,526.7	1,211.9	3,738.6	124.6	84.5	1.3	(1.9)
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:							
רשויות מקומיות (4)	30.9		30.9				0.1

* סווג מחדש.

(1) אשראי לציבור והשקעות באגירות חוב של הציבור בסך 2,487.5 ו- 39.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתן.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011

פעילות בישראל	סיכון אשראי לציבור							הפסדי אשראי
	סיכון אשראי מאזני (1),(5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2),(5)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	אשראי לציבור פגום (5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
חקלאות	11.0	2.4	13.4	0.4	0.1	0.1	- *	0.3
תעשייה	66.2	10.8	77.0	6.4	4.6	(0.1)	0.8	3.7
בניה ונדל"ן	109.7	44.4	154.1	23.0	14.3	4.9	0.7	11.3
חשמל ומים	20.8	0.4	21.2			- *	- *	- *
מסחר	104.4	14.8	119.2	2.2	2.2	0.4	5.3	2.2
בתי מלון, שירותי אוכל והארוחה	18.6	2.8	21.4	0.8	0.8	(0.2)	0.5	0.6
תחבורה ואחסנה	73.8	11.9	85.7	0.5	0.5	0.3	0.3	0.8
תקשורת ושירותי מחשב	6.7	2.0	8.7	0.8	0.8	- *	- *	0.7
שירותים פיננסיים	71.2	2.0	73.2	1.0	1.0	0.9	1.0	1.3
שירותים עסקיים אחרים	200.7	40.2	240.9	8.1	7.6	1.1	1.9	7.7
שירותים ציבוריים וקהילתיים	136.2	15.8	152.0	1.6	1.4	0.3	0.3	1.9
אנשים פרטיים	1,843.2	1,119.0	2,962.2	50.5	37.4	(2.5)	8.1	33.8
סך הכל	2,662.5	1,266.5	3,929.0	95.3	70.7	5.2	18.9	64.3
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
רשויות מקומיות (4)	63.9	2.1	66.0			0.1		0.2

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור בסך 2,634.3 ו- 28.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתן.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב שורי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2012 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מוצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יעקב שורי
מנהל כללי

תל אביב, 22 באוגוסט 2012

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2012 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מוצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:

(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אלון שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

תל אביב, 22 באוגוסט 2012

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומן בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 22 באוגוסט 2012

סומך חייקין, שותפות ישראלית וחברה ברשת KPMG של פירמות
עצמאיות המאוגדות ב- KPMG International Cooperative
("KPMG International") ישות שוויצרית.

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני	30 ביוני	31 בדצמבר
2012	2011	2011
באור	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
נכסים		
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,498.8	998.8
ניירות ערך (מזה: 677.5, 935.6, 624.9)	630.0	940.7
(2) בהתאמה, בשווי הוגן)		682.6
אשראי לציבור	2,714.8	2,487.5
(3) הפרשה להפסדי אשראי	(50.7)	(79.9)
(3)		(61.2)
אשראי לציבור, נטו	2,664.1	2,407.6
בניינים וציוד	58.0	54.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.4	0.6
(7)		0.3
נכסים אחרים	33.5	46.0
		37.2
סך כל הנכסים	4,884.8	4,448.0
התחייבויות		
פקדונות הציבור	4,052.8	3,618.8
פקדונות מבנקים	13.2	78.8
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2.1	0.2
(7)		2.1
התחייבויות אחרות (מזה: 3.1, 1.3, 4.0)		
בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים)	418.9	398.1
		418.2
סך כל ההתחייבויות	4,487.0	4,095.9
הון	397.8	352.1
		375.3
סך כל ההתחייבויות והון	4,884.8	4,448.0
		4,791.0

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

י. שורי
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות, 22 באוגוסט 2012

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		באור	
	2012	*2011	2012	*2011		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
217.2	107.5	109.1	56.4	57.9	(9)	הכנסות ריבית
62.9	34.0	31.3	19.4	19.1	(9)	הוצאות ריבית
154.3	73.5	77.8	37.0	38.8		הכנסות ריבית, נטו
5.2	1.3	3.1	0.9	1.5	(3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
149.1	72.2	74.7	36.1	37.3		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
2.9	(0.3)	5.6	(0.1)	2.9	(10)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
**81.2	40.3	39.7	19.9	19.9		עמלות
**4.2	4.0	0.2	0.1	0.1		הכנסות אחרות
88.3	44.0	45.5	19.9	22.9		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
89.7	46.5	45.3	23.5	22.4		משכורות והוצאות נלוות
35.0	15.8	15.4	7.9	7.6		אחזקה ופחת בניינים וציוד
55.4	27.9	27.9	13.5	14.7		הוצאות אחרות
180.1	90.2	88.6	44.9	44.7		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
57.3	26.0	31.6	11.1	15.5		רווח לפני מיסים
20.3	9.5	11.5	4.1	5.7		הפרשה למיסים על הרווח
37.0	16.5	20.1	7.0	9.8		רווח נקי
רווח למניה רגילה (בש"ח)						
0.25	0.11	0.13	0.05	0.06		רווח בסיסי ומדולל

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות הגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1.ה.1 להלן.

** סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)

הון המניות הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר		סה"כ הון
					התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.9	360.1	388.3
יתרה ליום 31 במרס 2012							
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן							
					2.2		2.2
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד							
					(2.6)		(2.6)
השפעת המס המתייחס							
					0.1		0.1
רווח נקי בתקופה							
					9.8	9.8	9.8
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.6	369.9	397.8
יתרה ליום 30 ביוני 2012							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(4.9)	*322.3	*344.7
יתרה ליום 31 במרס 2011							
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן							
					0.4		0.4
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד							
					**0.3		**0.3
השפעת המס המתייחס							
					** (0.3)		** (0.3)
רווח נקי בתקופה							
					7.0	7.0	7.0
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(4.5)	329.3	352.1
יתרה ליום 30 ביוני 2011							

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים, ראה באורז'ו' להלן.
 ** סווג מחדש.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. דוח על השינויים בהון לתקופות של ששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)

רווח כולל אחר מצטבר		סה"כ הון		קרבן הון		סה"כ הון	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	סה"כ הון	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סה"כ הון	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סה"כ הון	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(1.8)	349.8	375.3
יתרה ליום 1 בינואר 2012							
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן							
9.0			9.0			9.0	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד							
(5.3)			(5.3)			(5.3)	
השפעת המס המתייחס							
(1.3)			(1.3)			(1.3)	
רווח נקי בתקופה							
20.1	20.1					20.1	
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.6	369.9	397.8
יתרה ליום 30 ביוני 2012							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.7	318.8	346.8
יתרה ליום 1 בינואר 2011							
השפעת היישום לראשונה של הנחיות בנושא זכויות עובדים							
						*(6.0)	*(6.0)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.7	312.8	340.8
יתרה ליום 1 בינואר 2011 לאחר היישום למפרע							
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן							
(8.0)			(8.0)			(8.0)	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד							
0.2			0.2			0.2	
השפעת המס המתייחס							
2.6			2.6			2.6	
רווח נקי בתקופה							
16.5	16.5					16.5	
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(4.5)	329.3	352.1
יתרה ליום 30 ביוני 2011							

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. דוח על השינויים בהון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

רווח כולל אחר מצטבר		סה"כ הון התאמות בנין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה		פרמיה על המניות		הון המניות הנפרע	
ס"ח הון	עודפים		הון	הון	הון	הון	הון	הון	הון
340.8	312.8	0.7	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3		
(1.4)		(1.4)							
(24)		(24)							
1.3		1.3							
37.0	37.0								
375.3	349.8	(1.8)	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3		

יתרה ליום 1 בינואר 2011

התאמות בנין הצגת ניירות ערך

זמינים למכירה לפי שווי הוגן

התאמות בנין הצגת ניירות ערך זמינים
למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

רווח נקי בתקופה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לששה חודשים שהסתיימו ב- 30 ביוני	לששה חודשים שהסתיימו ב- 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני	
2011	*2011	2012	*2011	2012	
(מבוקר)	(בלתי בוקר)	(בלתי בוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
37.0	16.5	20.1	7.0	9.8	רווח נקי לתקופה התאמות:
7.3	3.9	2.6	1.9	1.3	פחת על בניינים וציוד
5.2	1.3	3.1	0.9	1.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2.4)	0.2	(5.3)	0.3	(2.6)	הפסד (רווח) ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה
(2.0)	(0.8)	(0.9)	*(0.7)	(0.6)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות
(2.9)	(6.1)	2.7	(2.8)	4.0	לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
					מיסים נדחים, נטו
1.6	1.2	(0.4)	1.6	(0.1)	פיצויי פרישה-גידול בעודף העתודה על היעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
(12.0)	5.6	0.3	1.4	(8.6)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(3.2)	22.4	24.1	8.6	17.2	פקדונות בבנקים
(318.9)	(164.8)	(91.2)	(48.9)	(46.1)	אשראי לציבור
80.6	20.2	2.2	*5.2	134.3	ניירות ערך למסחר
-	(0.3)	(0.1)	0.2	(0.1)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5.0	0.8	(0.3)	0.8	(1.3)	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(3.1)	48.2	(14.3)	28.5	(4.1)	פקדונות מבנקים
349.7	0.6	84.9	(10.3)	93.1	פקדונות הציבור
1.8	(0.1)	-	-	0.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(1.9)	(6.3)	(1.8)	(22.4)	(6.3)	התחייבויות אחרות
141.8	(57.5)	25.7	(28.7)	191.7	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
(4.9)	(4.9)	-	-	-	רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(425.4)	(239.8)	(409.3)	(48.0)	(154.3)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
446.6	59.2	456.3	29.7	265.9	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
35.4	29.5	9.7	25.6	7.5	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(10.4)	(2.0)	(1.3)	(1.4)	(1.3)	רכישת בניינים וציוד
41.3	(158.0)	55.4	5.9	117.8	מזומנים נטו מפעילות השקעה
183.1	(215.5)	81.1	(22.8)	309.5	גידול (קיטון) במזומנים
1,101.8	1,101.8	1,297.7	909.2	1,065.9	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
12.8	(2.7)	3.3	(2.8)	6.7	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
1,297.7	883.6	1,382.1	883.6	1,382.1	יתרת מזומנים לסוף תקופה

* הערות ראה עמוד 107

** סווג מחדש

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2012	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2012	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2012	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011
בלתי בוקר	בלתי בוקר	בלתי בוקר	בלתי בוקר	בלתי בוקר	בלתי בוקר
ריבית ומסים ששולמו והתקבלו	61.4	60.9	127.0	119.5	246.0
ריבית שהתקבלה	15.4	14.5	29.3	26.7	57.9
ריבית ששולמה	10.3	9.1	16.7	15.9	29.2
מסים על הכנסה ששולמו	-	-	4.9	4.5	4.5
מסים על הכנסה שהתקבלו					

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיום 30.11.2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה באור 1.ה. (2.1) להלן.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1 - כללי

א. כללי

בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ה' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 22 באוגוסט 2012.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

- תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:
- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
 - בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
 - במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
 - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל

הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. למעט המפורט להלן, שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמורות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמורות ונכות בדוחות לרבעון השני של שנת 2012 לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטייטה של לוחות התמורות והנכות שפורסמה לאחרונה על ידי האוצר. בהתאם לאמור לעיל, בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2012, עדכן הבנק את הערכותיו בדבר משתנים דמוגרפיים על בסיס האומדנים המעודכנים של אריכות הימים הכלולים בטייטה נייר העמדה. כפועל יוצא מכך, הגדיל הבנק את ההפרשה לפנסיה תקציבית בסך של כ- 0.2 מיליוני ש"ח. הגדלת ההפרשה נזקפה לדוח רווח והפסד, והקטינה את הרווח בסך של כ- 0.2 מיליוני ש"ח לפני מס ובסך של כ- 0.1 מיליוני ש"ח לאחר מס. יצוין כי בסכומים האמורים יתכנו שינויים עם האומדנים סופיים בנדון.

ד. שינוי סיווג

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה באור 1.ה.1 להלן) בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:
 - הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים, איגרות חוב זמינות למכירה ואיגרות חוב מוחזקות לפדיון, פיקדונות הציבור, פיקדונות מבנקים או פיקדונות מהציבור);
 - הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ששימשו לפעילות ALM;
 - רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות זמינות למכירה ו/או איגרות חוב מוחזקות לפדיון.
- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:
 - רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;
 - הכנסות (הוצאות) ממכשירים נגזרים אחרים (שאינם משמשים לגידור חשבונאי או לפעילות ALM).
- הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות (הוצאות) שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של (0.3) מיליוני ש"ח ושל (0.1) מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011, בהתאמה, סווגו

מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו כן, סכום של 2.9 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

- רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" סווג מחדש באופן המפורט להלן:
כתוצאה משינוי הסיווג כאמור "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים" אשר נבעו מפיצול קופת הגמל דפנה בסך של 1.8 מיליוני ש"ח בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2011, סווג לסעיף "הכנסות אחרות". כמו כן, סכום של 1.8 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד

- בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה באור ה.1.2.1) להלן, אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח בהתאם למהות הפעילות, בוצע סיווג מחדש המפורט להלן:
• שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור וניירות ערך למסחר) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים) בסך של (35.2) מיליוני ש"ח ושל (122.2) מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011, בהתאמה, סווג לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של (241.5) מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.
• שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים ופיקדונות מהציבור) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) בסך של 18.2 מיליוני ש"ח ושל 18.8 מיליוני ש"ח, בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011, בהתאמה, סווג לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של 346.6 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:
1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובבאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

•בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד לתאגידים בנקאיים:

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

2.תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

IAS 7 2.1, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון). תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

IAS 12 2.2, מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ולא צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מסים על ההכנסה

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012, לרבות ההוראות בנוגע לטיפול במצבים בהם קיימות פוזיציות מס לא ודאיות ומסים נדחים המתייחסים לקרקע ולנכסים בני פחת מסויימים באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על דוחות הבנק.

2.3 IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.4 IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

במסגרת האימוץ של התקן על ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות ערך התש"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק מיישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק נמצא בתהליך מיפוי של הצדדים הקשורים בהתאם להגדרה החדשה. בשלב זה הבנק לא צופה השפעה מהותית על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים.

3. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות שיפוי או ויתור

סכום ההתחייבות, השיפוי או הויתור נזקף לקרן הון.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול חשבונאי בעסקאות בין הישות לבין בעל שליטה
בה

הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקאות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית.

4. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל- FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי ההוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארה"ב (U.S GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). בהתאם לעדכון, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת. בנוסף, בהתאם לעדכון, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1. בנוסף, בעקבות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים. כמו כן, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הבאורים נדרש גילוי לגבי שוויים ההוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי ההוגן לרמה 3: -תהליך הערכה שמיושם על ידי הישות המדווחת;
- גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

יישום לראשונה של ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב- ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי החדשות לגבי הדוחות לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים. ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ו. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא ASC 310-20 בקודיפיקציה בדבר עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

ביום 10 במאי 2012 הופצה טיוטת חוזר בנושא מועד האימוץ וקבע את מועד התחילה ליום 1 בינואר 2014 ואילך.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסקה הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

באור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) (1)					30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
5.1	5.1	-	(0.2)	4.9	5.1	5.1	-	(0.1)	5.0
5.1	5.1	-	(0.2)	4.9	5.1	5.1	-	(0.1)	5.0
רווח כולל אחר מצטבר					רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (2)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (2)
587.8	588.2	3.7	(4.1)	587.8	840.9	849.7	0.5	(9.3)	840.9
16.2	16.3	*-	(0.1)	16.2	4.9	4.9	-	-	4.9
20.9	19.6	1.5	(0.2)	20.9	29.3	27.4	2.1	(0.2)	29.3
624.9	624.1	5.2 (3)	(4.4) (3)	624.9	875.1	882.0	2.6 (3)	(9.5) (3)	875.1
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
-	-	-	-	-	60.5	60.6	(0.1)	(0.1)	60.5
-	-	-	-	-	60.5	60.6	(0.1) (4)	(0.1)	60.5
630.0	629.2	5.2	(4.5)	629.9	940.7	947.7	2.6	(9.8)	940.5

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב- של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב- של ממשלת ישראל
סך כל ניירות הערך למסחר

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)	
5.1	5.1	-	(0.2)	4.9	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל
5.1	5.1	-	(0.2)	4.9	סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון
רווח כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (2)	
653.1	657.1	3.0	(7.0)	653.1	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
0.1	0.1	-	-	0.1	איגרות חוב-
23.0	21.9	1.3	(0.2)	23.0	של ממשלת ישראל
676.2	679.1	4.3 (3)	(7.2) (3)	676.2	של מוסדות פיננסיים בישראל
676.2	679.1	4.3 (3)	(7.2) (3)	676.2	של אחרים בישראל
676.2	679.1	4.3 (3)	(7.2) (3)	676.2	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)	
1.3	1.3	-	-	1.3	ג. ניירות ערך למסחר
1.3	1.3	-	-	1.3	איגרות חוב-
1.3	1.3	-	-	1.3	של ממשלת ישראל
1.3	1.3	-	-	1.3	סך כל ניירות הערך למסחר
682.6	685.5	4.3	(7.4)	682.4	סך כל ניירות הערך

- (1) ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות ערך, תיאור עסקי התאגיד, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 30 ביוני 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.
- (2) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (3) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) נקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. האשראי לציבור

30 ביוני 2012			30 ביוני 2011		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
643.3	39.6	603.7	621.1	65.9	555.2
2,071.5	11.1	2,060.4	1,866.4	14.0	1,852.4
2,714.8	50.7	2,664.1	2,487.5	79.9	2,407.6
206.9	-	206.9	121.2	-	121.2

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*

אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**

סך הכל אשראי לציבור

מזה: התחייבויות לקוחות בגין קיבולים

31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(מבוקר)		
660.4	49.7	610.7
1,973.9	11.5	1,962.4
2,634.3	61.2	2,573.1
180.9	-	180.9

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*

אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**

סך הכל אשראי לציבור

מזה: התחייבויות לקוחות בגין קיבולים

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה באור 3ב'.

** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בבאור 3ג'.

*** לפירוט בדבר סוגי האשראי שנבדקים על בסיס פרטני וסוגי האשראי שנבדקים על בסיס קבוצתי, ראה באור 5 בדוח לשנת 2011.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני:

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

30 ביוני 2012				30 ביוני 2011			
יתרת רשומה	חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת רשומה	חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(בלתי מבוקר)				(בלתי מבוקר)			
67.3	35.3	32.0	84.5	62.5	22.0		
0.7	0.1	0.6	1.8	0.3	1.5		
575.3	4.2	571.1	534.8	3.1	531.7		
576.0	4.3	571.7	536.6	3.4	533.2		
643.3	39.6	603.7	621.1	65.9	555.2		

אשראי לציבור פגום**

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים***

אשראי לציבור אחר שאינו פגום***

סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום***

סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011			
יתרת רשומה	חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
(מבוקר)			
70.7	45.2	25.5	
*-	*-	*-	
589.7	4.5	585.2	
589.7	4.5	585.2	
660.4	49.7	610.7	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

** אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.

*** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011	30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
56.0	73.9	43.8	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
14.7	10.6	23.5	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
70.7	84.5	67.3	סך הכל אשראי לציבור פגום
70.7	84.5	67.3	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
70.7	84.5	67.3	סך הכל אשראי לציבור פגום

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:

30 ביוני 2011	30 ביוני 2012	
יתרת חוב נטו	יתרת חוב נטו	
הפרשה להפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
3.8	10.8	12.8
1.0	2.0	2.0
4.8	1.8	1.8
2.2	*-	*-
6.0	12.6	14.6
1.0	2.0	2.0
7.0	14.6	14.6

31 בדצמבר 2011	
יתרת חוב נטו	יתרת חוב נטו
הפרשה להפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי
(מבוקר)	(מבוקר)
9.2	11.8
2.6	2.6
1.9	1.9
-	-
11.1	13.7
2.6	2.6

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

5.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
80.0	81.8	68.4	67.3	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
0.1	**_	**_	**_	סך הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
15.7	9.3	16.2	7.9	סך הכנסות רבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר רבית לפי תנאיו המקוריים
-	-	**_	**_	*מזה: הכנסות רבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

**נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

30 ביוני 2011			30 ביוני 2012			
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	
נטו	להפסדי אשראי	רשומה	נטו	להפסדי אשראי	רשומה	
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
0.4	0.1	0.5	0.3	* -	0.3	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
2.7	0.5	3.2	2.6	0.5	3.1	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
1,849.3	13.4	1,862.7	2,057.5	10.6	2,068.1	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
1,852.4	14.0	1,866.4	2,060.4	11.1	2,071.5	סך הכל

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011			
יתרת חוב רשומה	חוב הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	(מבוקר)
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר	0.2	0.2	0.2
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועוד 89 ימים	5.3	4.3	4.3
אשראי לציבור אחר שאינו פגום	1,968.4	1,957.9	1,957.9
סך הכל	1,973.9	1,962.4	1,962.4

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי (אחר 1)	סך הכל	
60.2	19.8	80.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011
2.1	(1.2)	0.9	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2011
(4.9)		(4.9)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
5.1	0.1	5.2	מחיקות חשבונאיות
0.2	0.1	0.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
62.5	18.7	81.2	מחיקות חשבונאיות נטו
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2012
56.5	17.7	38.8	
			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2012
1.5	(0.9)	2.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(5.0)		(5.0)	מחיקות חשבונאיות
1.7		1.7	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3.3)		(3.3)	מחיקות חשבונאיות נטו
54.7	16.8	37.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2012
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010
78.0	20.9	57.1	
			שישה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2011
1.3	(2.0)	3.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(6.3)	(0.3)	(6.0)	מחיקות חשבונאיות
8.2	0.1	8.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1.9	(0.2)	2.1	מחיקות חשבונאיות נטו
81.2	18.7	62.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2011
64.3	17.4	46.9	
			שישה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2012
3.1	(0.6)	3.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(16.1)		(16.1)	מחיקות חשבונאיות
3.4		3.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(12.7)		(12.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
54.7	16.8	37.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2012

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הפרשה להפסדי אשראי		
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי	סך הכל
(אחר 1)		
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30.6.2012		
35.2	15.5	50.7
בגין אשראי לציבור		
2.7	1.3	4.0
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התייבויות אחרות)		
הרכב יתרת ההפרשה ליום 30.6.2011		
62.5	17.4	79.9
בגין אשראי לציבור		
-	1.3	1.3
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התייבויות אחרות)		
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.12.2011		
45.2	16.0	61.2
בגין אשראי לציבור		
1.7	1.4	3.1
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התייבויות אחרות)		

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 4 - הלימות הון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הון רגולטורי והלימות הון מחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא "מדידה והלימות ההון".

א. יעד הלימות הון

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל- 7.5% לפחות. יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא מסגרת באזל III- יחסי הון ליבה מינימליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון הליבה שיידרש מהבנק הוא 9%.

יצוין, כי יעד הון הליבה שיידרש הינו בהתאם להוראות באזל III, לרבות הגדרות של הון ליבה והתאמות פיקוחיות (הניכויים מההון) שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים, צפויות להיות שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת הוראות באזל II.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות. הבנק לומד את ההוראה ואת ההשלכות הצפויות בכל הקשור לגיבוש תוכנית הון מעודכנת במטרה להבטיח את יישום ההוראה ועמידה בדרישות יחס הון הליבה החדש.

רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון":

			31.12.2011	30.6.2011	30.6.2012
			(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1	הון לצורך חישוב יחס ההון הון ליבה, לאחר ניכויים הון רובד 1, לאחר ניכויים הון רובד 2, לאחר ניכויים סה"כ הון כולל		365.7	342.5	387.6
			365.7	342.5	387.6
			13.4	13.4	13.6
			379.1	355.9	401.2
2	יתרות משוקללות של נכסי סיכון סיכון אשראי סיכון שוק סיכון תפעולי (1) סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון		2,339.1	2,259.1	2,393.8
			26.1	22.5	26.1
			398.4	392.4	407.8
			2,763.6	2,674.0	2,827.7
3	יחס ההון לרכיבי סיכון יחס הון ליבה לרכיבי סיכון יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		13.23%	12.81%	13.71%
			13.23%	12.81%	13.71%
			13.72%	13.31%	14.19%
			9%	9%	9%

(1) חישוב דרישת ההון בגין הסיכון התפעולי נעשה לפי גישת האינדיקטור הבסיסי (BIA) לחישוב דרישת ההון בגין הסיכון התפעולי, וזאת בהתאם להנחיות שניתנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 206 בנושא מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי.

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	
נכסים							
1,498.8		9.9	71.6	171.5	36.3	1,209.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
630.0			5.5	8.9	228.2	387.4	ניירות ערך
2,664.1			1.1	2.7	223.0	2,437.3	אשראי לציבור,נטו
58.0	58.0						בניינים וציוד
0.4				0.2	0.1	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
33.5					0.6	32.9	נכסים אחרים
4,884.8	58.0	9.9	78.2	183.3	488.2	4,067.2	סך כל הנכסים
התחייבויות							
4,052.8		10.3	73.7	179.3	571.4	3,218.1	פקדונות הציבור
13.2			1.0	0.7		11.5	פקדונות מבנקים
2.1			0.7	0.9		0.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
418.9					3.2	415.7	התחייבויות אחרות
4,487.0		10.3	75.4	180.9	574.6	3,645.8	סך כל ההתחייבויות
397.8	58.0	(0.4)	2.8	2.4	(86.4)	421.4	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
					96.0	(96.0)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
				0.6		(0.6)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
397.8	58.0	(0.4)	2.8	3.0	9.6	324.8	סה"כ כללי
				0.7		(0.7)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר של ארה"ב	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	711.8	57.0	150.5	68.4	11.1		998.8
ניירות ערך	660.2	268.2	7.6	4.7			940.7
אשראי לציבור, נטו	2,184.6	220.6	2.3		0.1		2,407.6
בניינים וציוד						54.3	54.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.2	0.3	0.1				0.6
נכסים אחרים	45.9		0.1				46.0
סך כל הנכסים	3,602.7	546.1	160.6	73.1	11.2	54.3	4,448.0
התחייבויות							
פקדונות הציבור	2,824.7	563.7	147.8	70.1	12.5		3,618.8
פקדונות מבנקים	78.6		0.2				78.8
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			0.1	0.1			0.2
התחייבויות אחרות	398.1						398.1
סך כל ההתחייבויות	3,301.4	563.7	148.1	70.2	12.5		4,095.9
הפרש	301.3	(17.6)	12.5	2.9	(1.3)	54.3	352.1
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(30.8)	30.8					
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	(0.6)		0.6				
סה"כ כללי	269.9	13.2	13.1	2.9	(1.3)	54.3	352.1
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(0.6)		0.6				

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרוט לא כספי.

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל	31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר של ארה"ב	אירו	אחר			
נכסים							
1,129.1	47.3	183.2	67.3	11.6		1,438.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
390.4	278.4	9.1	4.7			682.6	ניירות ערך
2,350.8	219.1	3.2	*-	*-		2,573.1	אשראי לציבור, נטו
					59.3	59.3	בניינים וציוד
0.1		0.2	*-			0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37.1	0.1					37.2	נכסים אחרים
3,907.5	544.9	195.7	72.0	11.6	59.3	4,791.0	סך כל הנכסים
התחייבויות							
3,154.5	555.8	174.7	70.1	12.8		3,967.9	פקדונות הציבור
22.6		4.9	*-			27.5	פקדונות מבנקים
0.7		0.8	0.6			2.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
416.0	2.2	*-	*-			418.2	התחייבויות אחרות
3,593.8	558.0	180.4	70.7	12.8		4,415.7	סך כל ההתחייבויות
313.7	(13.1)	15.3	1.3	(1.2)	59.3	375.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
(29.6)	29.6						מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
(0.5)		0.5					אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
283.6	16.5	15.8	1.3	(1.2)	59.3	375.3	סה"כ כללי
(0.7)		0.7					אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח							

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרוט לא כספי.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31.12.2011 30.6.2011 30.6.2012 31.12.2011 30.6.2011 30.6.2012

(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)	יתרות החוזים (1)		

א. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

0.7	0.2	1.0	27.6	24.7	29.3	ערבויות להבטחת אשראי
1.7	0.4	2.2	64.7	58.7	66.8	ערבויות והתחייבויות אחרות
0.2	0.3	0.3	613.2	572.7	667.2	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.5	0.4	0.5	561.0	555.8	575.9	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3.1	1.3	4.0	1,266.5	1,211.9	1,339.2	סך הכל

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

(1) התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך (במיליוני ש"ח)

31.12.2011	30.6.2011	30.6.2012	השנה
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
7.5	3.1	3.8	שנה ראשונה
6.8	7.6	7.0	שנה שנייה
6.7	7.0	6.9	שנה שלישית
6.6	6.6	6.8	שנה רביעית
5.8	6.4	6.0	שנה חמישית
66.6	71.3	67.8	מעל חמש שנים
100.0	102.0	98.3	סך הכל

(2) שירותי מיחשוב

ב- 5 בפברואר 2010 הוסבו מערכות המחשב של הבנק והחל מתאריך זה מקבל הבנק את שירותי המחשב מחברת מת"ף, חברת בת של הבנק הבינלאומי. הוצאות המיחשוב לחברת מת"ף לשישה החודשים הראשונים של 2012 היו בסך של 14.3 מיליוני ש"ח. ברבעון השני של שנת 2012 הסתכמו הוצאות המיחשוב ב- 8.1 מיליוני ש"ח. על פי הבנות עם מת"ף וחברת האם. טרם נחתם הסכם התקשרות עם חברת מת"ף.

ג. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה ביאור 16 לדוח הכספי לשנת 2011.

(1) נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינן הפרשה הוא בסך כ- 0.2 מיליוני ש"ח.

(2) ביום 21 בנובמבר 2010 נתקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק על סך כ- 59 מיליון ש"ח אשר עניינה הפסקת פעילות המחשב המרכזי של בנק הפועלים אשר שרת את הבנק באותו מועד שארעה ביום 23 בנובמבר 2008. הבנק, כך נטען, המשיך באותה עת לגבות מלקוחותיו שלא כדין עמלות שונות על אף שלא יכלו לעשות שימוש בחשבונותיהם.

ביום 19 במרס 2012 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה הכוללת התאמה לבנק מסד של יישום הפשרה אליה הגיע בנק הפועלים. ביום 19 ביוני 2012 אישר בית-המשפט המחוזי בירושלים את הסדר הפשרה, הכולל התאמה לבנק מסד של יישום הפשרה אליה הגיע בנק הפועלים. ההשפעה של הסכם הפשרה על תוצאות הבנק אינה מהותית. ביום 16 ביולי 2012 פרסם הבנק הודעה בעיתון בדבר אישור הסדר הפשרה, ובו תמצית הסדר הפשרה.

(3) ועד העובדים והסתדרות העובדים הכללית החדשה הגישו תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב, לפיה נדרש הבנק לשלם תשלום עבור שעות נוספות לחלק מאוכלוסיית העובדים המקבלים דמי ניהול ושעות נוספות גלובליות.

ביום 11 ביוני 2012 נחתם בין הבנק לוועד העובדים ולהסתדרות העובדים הסכם במסגרת הליך גישור. על-פי ההסכם שקיבל תוקף של פסק-דין, עובדים המקבלים דמי-ניהול מעל 3% ועד 26.4%, יקבלו תשלום עבור שעות נוספות במתכונת שנקבעה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(1) היקף הפעילות:

30.6.2012 (בלתי מבוקר)				30.6.2011 (בלתי מבוקר)				31.12.2011 (מבוקר)			
חוזי ריבית				חוזי ריבית				חוזי ריבית			
שקל	מטבע	מניות	אחר	שקל	מטבע	מניות	אחר	שקל	מטבע	מניות	אחר
מדד	חוזי	בגין	חוזי	מדד	חוזי	בגין	חוזי	מדד	חוזי	בגין	חוזי
חוזי	אחרים	סחורות	חוזי	חוזים	חוזי	סחורות	אחרים	חוזי	אחרים	סחורות	חוזי

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

נגזרי ALM (2) (3)											
חוזי Forward	96.2			31.1				30.0			
אופציות שנקנו	8.4	0.9			0.1	7.0	0.8		0.1	8.9	0.9
חוזי Swaps	12.8			11.8				12.6			
סה"כ	96.2	0.9	8.4	31.1	0.1	7.0	0.8	30.0	0.1	8.9	0.9
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע	12.8			11.8				12.6			

נגזרים אחרים (3)

חוזי Forward	-			0.2				1.5			
חוזי אופציה נסחרים בבורסה											
-אופציות שנכתבו	13.8							0.8	10.5		
-אופציות שנקנו	13.8							0.8	10.5		
חוזי אופציה אחרים	0.4	8.4	0.9	0.4	7.0	0.8		0.4	8.9	0.9	
-אופציות שנכתבו	0.4	36.0	0.9	0.6	7.0	0.8		3.5	29.9	0.9	
סה"כ	0.4	36.0	0.9	0.6	7.0	0.8		3.5	29.9	0.9	

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

נגזרי ALM (2) (4)											
שווי הוגן ברוטו חיובי	0.1	0.1	0.1	0.3	*			0.1	0.1		
שווי הוגן ברוטו שלילי	0.5	1.6		0.2				0.7	1.4		
נגזרים אחרים (4)											
שווי הוגן ברוטו חיובי	0.2							*	0.1		
שווי הוגן ברוטו שלילי	0.3	0.1		0.1	0.3	*		0.1	0.2	*	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.
 ראה הערות בעמוד 132

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות לעמוד 131:

- (1) אופציות על מדדי מניות בבורסות העולם.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- (4) למעט נגזרי אשראי.

2) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

31 בדצמבר 2011			30 ביוני 2011			30 ביוני 2012			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	
0.3	*-	0.3	0.6	*-	0.6	0.5	0.1	0.4	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
*-	-	*-	-	-	-	0.1	-	0.1	בניכוי הסכמי קיזוז
0.3	*-	0.3	0.6	*-	0.6	0.4	0.1	0.3	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
6.4	0.1	6.3	5.1	*-	5.1	4.9	-	4.9	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
6.7	0.1	6.6	5.7	*-	5.7	5.3	0.1	5.2	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

3) פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מעל 3 חודשים					סה"כ
עד 3 חודשים	ועד שנה	שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים		
30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)					
20.3	65.8	10.1		96.2	
			12.8	12.8	
0.2	0.1	0.1		0.4	
25.6	12.6	6.2		44.4	
	1.8			1.8	
46.1	80.3	16.4	12.8	155.6	

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סה"כ	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל שנה	מעל 5 שנים	סה"כ
30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)					
					חוזי רבית
31.1	31.1				- שקל-מדד
11.8				11.8	- אחר
0.7	0.2	0.1	0.4		חוזי מטבע חוץ
14.0		3.7	10.3		חוזים בגין מניות
1.6			1.6		חוזי סחורות אחרים
59.2	31.3	3.8	12.3	11.8	סה"כ
31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
					חוזי רבית
30.0		20.0	10.0		- שקל-מדד
12.6				12.6	- אחר
3.6	3.2	0.3	0.1		חוזי מטבע חוץ
38.8	18.8	10.1	9.9		חוזים בגין מניות
1.8		1.8			חוזי סחורות אחרים
86.8	22.0	32.2	20.0	12.6	סה"כ

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)

יתרה במאזן				שווי הוגן
(1)	(2)	סה"כ		
נכסים פיננסיים				
1,218.8	280.0	1,498.8	1,502.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
624.9	5.1	630.0	629.9	ניירות ערך*
374.7	2,289.4	2,664.1	2,647.0	אשראי לציבור, נטו
0.4	-	0.4	0.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.6	-	7.6	7.6	נכסים פיננסיים אחרים
2,226.4	2,574.5	4,800.9	4,787.0	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
819.3	3,233.5	4,052.8	4,036.2	פקדונות הציבור
13.2	-	13.2	13.2	פקדונות מבנקים
2.1	-	2.1	2.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
31.9	349.2	381.1	379.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
866.5	3,582.7	4,449.2	4,430.8	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

יתרה במאזן				שווי הוגן
(1)	(2)	סה"כ		
נכסים פיננסיים				
721.7	277.1	998.8	1,002.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
935.6	5.1	940.7	940.5	ניירות ערך*
365.0	2,042.6	2,407.6	2,394.1	אשראי לציבור, נטו
0.6	-	0.6	0.6	נכסים בגין מכשירים נגזרים
15.2	-	15.2	15.2	נכסים פיננסיים אחרים
2,038.1	2,324.8	4,362.9	4,353.2	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
752.7	2,866.1	3,618.8	3,572.8	פקדונות הציבור
78.8	-	78.8	78.8	פקדונות מבנקים
0.2	-	0.2	0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
28.9	331.0	359.9	357.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
860.6	3,197.1	4,057.7	4,009.5	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
יתרה במאזן				
	שווי הוגן	סה"כ	(2)	(1)
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,441.9	1,438.5	301.0	1,137.5
ניירות ערך**	682.4	682.6	5.1	677.5
אשראי לציבור, נטו	*2,558.3	2,573.1	2,206.9	366.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.3	0.3	-	0.3
נכסים פיננסיים אחרים	7.2	7.2	-	7.2
סך כל הנכסים הפיננסיים	4,690.1	4,701.7	2,513.0	2,188.7
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור	3,933.6	3,967.9	3,172.9	795.0
פקדונות מבנקים	27.5	27.5	-	27.5
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2.1	2.1	-	2.1
התחייבויות פיננסיות אחרות	*377.3	379.2	346.3	32.9
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	4,340.5	4,376.7	3,519.2	857.5

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

* הוצג מחדש.

** לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2011			30 ביוני 2012			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
יתרה מאזנית	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	יתרה מאזנית	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
א. נכסים						
ניירות ערך זמינים למכירה:						
840.9		840.9	587.8	-	587.8	איגרות חוב של ממשלת ישראל
4.9		4.9	16.2	-	16.2	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
29.3	22.5	6.8	20.9	16.1	4.8	איגרות חוב של אחרים בישראל
875.1	22.5	852.6	624.9	16.1	608.8	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:						
60.5	-	60.5	-	-	-	איגרות חוב של ממשלת ישראל
60.5	-	60.5	-	-	-	סך הכל ניירות ערך למסחר
935.6	22.5	913.1	624.9	16.1	608.8	סך כל ניירות הערך
0.6	0.6	-	0.4	0.3	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
936.2	23.1	913.1	625.3	16.4	608.9	סך כל הנכסים
ב. התחייבויות						
0.2	0.2	-	2.1	2.0	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.2	0.2	-	2.1	2.0	0.1	סך כל ההתחייבויות

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011		
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -		
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	יתרה מאזנית
א. נכסים		
ניירות ערך זמינים למכירה:		
639.3	13.8	653.1
0.1	-	0.1
5.0	18.0	23.0
644.4	31.8	676.2
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה		
ניירות ערך למסחר:		
1.3	-	1.3
1.3	-	1.3
645.7	31.8	677.5
סך כל ניירות הערך		
0.1	0.2	0.3
נכסים בגין מכשירים נגזרים		
645.8	32.0	677.8
סך כל הנכסים		
ב. התחייבויות		
-	2.1	2.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		
-	2.1	2.1
סך כל ההתחייבויות		

באור 8ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ופריטים אחרים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

פריטים מסוימים נמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה. בהתאם להוראות הדיווח לציבור, נדרש גילוי שווי הוגן לגבי מכשירים פיננסיים שלא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן. לאור זאת, גילוי לגבי פריטים אלו לא נכלל בבאור 8א.

להלן טבלה המציגה גילוי היררכיית שווי הוגן לגבי פריטים כאמור:

30 ביוני 2012			
מידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
1,498.8	71.2	1,390.1	40.8
5.1	-	-	5.0
2,664.1	2,647.0	-	-
7.6	7.6	-	-
4,175.6	2,725.8	1,390.1	45.8
נכסים והתחייבויות אחרים			
נכסים:			
מזומנים ופיקדונות בבנקים			
איגרות חוב מוחזקות לפדיון			
אשראי לציבור, נטו			
נכסים אחרים			
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
פקדונות הציבור			
פקדונות מבנקים			
התחייבויות אחרות			
סך כל ההתחייבויות			

באור 9 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששה חודשים		לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 30 ביוני		שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2011	2012	*2011	2012	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות ריבית				
78.6	83.2	40.2	43.4	מאשראי לציבור
6.3	10.0	3.6	5.0	מפקדונות בנק ישראל וממזומנים
5.7	3.8	2.9	2.0	מפקדונות בבנקים
16.9	11.8	9.7	7.5	מאגרות חוב
-	0.3	-	-	מנכסים אחרים
107.5	109.1	56.4	57.9	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית				
(34.0)	(31.2)	(19.4)	(19.0)	על פקדונות הציבור
-	(0.1)	-	(0.1)	על פקדונות מבנקים
(34.0)	(31.3)	(19.4)	(19.1)	סך כל הוצאות הריבית
73.5	77.8	37.0	38.8	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב				
0.2	0.2	0.1	0.2	מוחזקות לפדיון
15.9	10.8	9.1	6.9	זמינות למכירה
0.8	0.8	0.5	0.4	למסחר
16.9	11.8	9.7	7.5	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

*סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

באור 10 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	*2011	2012	*2011	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים				
0.4	(0.1)	0.3	(0.3)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
0.4	(0.1)	0.3	(0.3)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעה באיגרות חוב				
(0.2)	5.3	(0.3)	2.6	רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה
(0.2)	5.3	(0.3)	2.6	סך הכל מהשקעה באג"ח
א.3. הפרשי שער, נטו				
(0.5)	0.1	(0.3)	0.2	
(0.3)	5.3	(0.3)	2.5	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2012	*2011	2012	*2011	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למסחר מסחר**				
-	0.1	-	0.1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	0.2	0.2	0.3	רווחים (שמומשו ושטרם מומשו) מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (1)
-	0.3	0.2	0.4	סך הכל מפעילויות מסחר***

(1) ליום המאזן לא מוחזקות איגרות חוב למסחר. (חלק הרווחים (הפסדים) לתקופות של שלושה ושישה חודשים הקשורים לאיגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום 30 ביוני 2011 בסך (0.1) ו- 0.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 9.

באור 11 - מידע על מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012				
(בלתי מבוקר)				
מגזר מחסי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מגזר עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד
הכנסות ריבית נטו:	23.8	6.0	9.0	-
מחיצוניים				
הכנסות שאינן מריבית:	9.2	6.0	4.8	2.9
מחיצוניים				
סך הכנסות	33.0	12.0	13.8	2.9
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(0.5)	-	2.0	-
רווח נקי	5.6	1.6	1.0	1.6

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011*				
(בלתי מבוקר)				
מגזר מחסי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מגזר עסקי	מגזר ניהול פיננסיים	מגזר ניהול פיננסי
הכנסות ריבית נטו:	22.8	5.7	8.5	-
מחיצוניים				
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:	8.5	6.9	4.4	0.2
מחיצוניים				
סך הכנסות	31.3	12.6	12.9	0.2
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(1.2)	-	2.1	-
רווח (הפסד) נקי	5.1	1.3	0.7	0.4

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

באור 11 - מידע על מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2012					
(בלתי מבוקר)					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר עסקי	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סה"כ מאוחד	
47.8	11.9	18.1	-	77.8	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
18.2	12.0	9.7	5.6	45.5	הכנסות שאינן מריבית:
					מחיצוניים
66.0	23.9	27.8	5.6	123.3	סך הכנסות
0.2	-	2.9	-	3.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
11.0	3.2	3.2	2.7	20.1	רווח נקי

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011*					
(בלתי מבוקר)					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר עסקי	מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סה"כ מאוחד
הכנסות ריבית נטו:					
44.9	10.7	17.9	-	-	73.5
מחיצוניים					
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:					
17.9	12.8	9.5	4.1	(0.3)	44.0
מחיצוניים					
62.8	23.5	27.4	4.1	(0.3)	117.5
סך הכנסות (הוצאות)					
(0.2)	-	1.5	-	-	1.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
9.5	2.7	3.9	1.5	(1.1)	16.5
רווח (הפסד) נקי					

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

באור 11 - מידע על מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011*					
(מבוקר)					
מגזר מחסי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מגזר עסקי	מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד
הכנסות ריבית נטו:					
91.4	25.1	37.8	-	-	154.3
מחיצוניים					
הכנסות שאינן מריבית:					
35.7	27.4	18.6	3.7	2.9	88.3
מחיצוניים					
127.1	52.5	56.4	3.7	2.9	242.6
סך הכנסות					
(2.4)	-	7.6	-	-	5.2
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
21.2	8.1	6.4	1.4	(0.1)	37.0
רווח (הפסד) נקי					

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.